

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

LETNO POROČILO
Ministrstva za obrambo
za leto 2005

Ljubljana, 2006

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO**

**LETNO POROČILO
Ministrstva za obrambo
za leto 2005**

Šifra: 0100-31/2006-3
Datum: 16. 5. 2006

Ljubljana, 2006

ISSN 1617-6958

Izdajatelj in založnik: Republika Slovenija
Ministrstvo za obrambo

Tehnična izvedba: Sekretariat generalnega
sekretarja MO RS
Služba za publicistiko

Tisk: Schwarz, d. o. o.

VSEBINA

PREDGOVOR	5
1 KLJUČNI DOSEŽKI LETA 2005	8
1.1 Izboljšanje zmogljivosti SV	8
1.2 Uvedba operativnih ciklov	9
1.3 Sodelovanje v operacijah kriznega odzivanja	9
1.4 Operativne zmogljivosti PDRIU	10
1.5 Uvajanje kriznega upravljanja	10
1.6 Izboljšave sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	11
2 NAPREDEK NA DELOVNIH PODROČJIH MINISTRSTVA ZA OBRAMBO	12
2.1 Obrambna politika in obrambno planiranje	12
2.1.1 Normativni akti	13
2.2 Vojaška obramba	14
2.2.1 Zmogljivosti sil SV	14
2.2.2 Razvoj premestljivih sil	14
2.2.3 Profesionalizacija Slovenske vojske in popolnjevanje s pogodbeno rezervo	14
2.2.4 Sodelovanje s civilnimi organizacijami	16
2.3 Operacije kriznega odzivanja	16
2.4 Civilna obramba in krizno upravljanje	18
2.4.1 Preoblikovanje sistema civilne obrambe	18
2.4.2 Zagotavljanje razvoja kriznega upravljanja v Republiki Sloveniji	19
2.4.3 Civilno-vojaško sodelovanje	20
2.4.4 Zagotavljanje obrambnih zmogljivosti pri gradnji in urejanju prostora ter razvoj geoprostorskega kartografskega sistema za obrambo	20
2.5 Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	21
2.5.1 Normativni akti	21
2.5.2 Pripravljenost sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	21
2.5.3 Mednarodno sodelovanje na področju zaščite in reševanja	24
2.6 Inšpekcije na obrambnem področju	25
2.7 Inšpekcije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	26
2.8 Notranjerevizijska dejavnost	27

2.9 Obveščevalno-varnostna dejavnost	28
2.10 Področje raziskav in razvoja	28
3 UPRAVLJANJE VIROV NA MINISTRSTVU ZA OBRAMBO	30
3.1 Upravljanje človeških virov	30
3.1.1 Kadrovski načrt ministrstva in organov v sestavi	30
3.1.2 Struktura zaposlenih na ministrstvu	30
3.1.3 Izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje zaposlenih na ministrstvu	32
3.2 Upravljanje finančnih virov	34
3.3 Opremljanje in posodabljanje	40
3.3.1 Nakup glavne opreme	40
3.3.2 Projekt ISLOG	41
3.3.3 Posodobitev računalniške opreme	41
3.3.4 Projekt MFERAC	42
3.3.5 Informacijska podpora materialnega skladiščnega poslovanja	42
3.3.6 Posodabljanje komunikacijskih in informacijskih sistemov SV	42
3.4 Infrastruktura	43
3.4.1 Objekti	43
3.4.2 Dopolnitev komunikacijske infrastrukture	44
4 MEDNARODNA DEJAVNOST	46
4.1 Sodelovanje v okviru Nata	46
4.2 Sodelovanje v okviru EU	46
4.3 Dvostransko sodelovanje	47
4.4 Večstransko sodelovanje	48
4.5 Obrambna diplomacija	49
5 OBVEŠČANJE JAVNOSTI	50
5.1 Oblikovanje in vodenje odnosov z javnostmi	50
5.2 Obveščanje javnosti na spletnih straneh	50
5.2.1 Sporočila na spletiščih MO in SV	50
5.2.2 Enotne spletne strani državnih organov	51
5.2.3 Enotni portal e-uprave	51
6 SKLEP	52

PREDGOVOR

V Ministrstvu za obrambo je leta 2005 potekalo zelo intenzivno delo, ki je pomembno prispevalo k napredku in doseganju razvoja obrambnega sistema in sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Zaradi sprememb varnostnega okolja, mednarodnega položaja Republike Slovenije po vstopu v Nato in EU ter prizadevanj, da bi dosegli večjo varnost državljanov z zagotavljanjem nadaljnjega razvoja nacionalnovarnostnega sistema, smo v ministrstvu v sodelovanju z drugimi vladnimi resorji in vladnimi službami pripravili predlog nove resolucije o strategiji nacionalne varnosti.

Ministrstvo je izvajalo dejavnosti za uresničevanje obrambne politike Nata in oblikovalo obrambno politiko, skladno z obveznostmi, ki jih prinaša članstvo v Natu. Na področju evropske varnostne in obrambne politike se je prednostno nadaljeval razvoj vojaških zmogljivosti EU, določenih z Globalnim ciljem 2010. Hkrati se je okrepilo naše sodelovanje z Evropsko obrambno agencijo (EDA) na področju raziskav in tehnologije, oborožitve in razvoja vojaških zmogljivosti.

Ena od nalog EU in ministrstva je bila in še naprej ostaja povečanje evropskih zmogljivosti za spopadanje s krizami in izzivi na področju svetovne varnosti. Ministrstvo je vse od začetka aktivno sodelovalo pri razvoju koncepta sil EU za hitro posredovanje in pri vzpostavitvi bojnih skupin EU. Posebna pozornost je bila namenjena vzpostavljanju večnacionalne bojne skupine, ki se oblikuje skupaj z Italijo in Madžarsko.

S sprejemom novega Pravilnika o planiranju v Ministrstvu za obrambo smo pripravili podlago za učinkovitejše planiranje in ocenjevanje obrambnega sistema. S sprejemom Srednjeročnega obrambnega programa 2005–2010, potrjenimi Natovi cilji sil ter pripravo poslovnih planov za leti 2006 in 2007 pa smo določili nadaljnjo smer razvoja obrambnega sistema. Prednost v razvoju dajemo zagotavljanju ključnih zmogljivosti vojske ter premestljivosti in vzdržljivosti enot.

Poleg nalog, ki izhajajo iz operativnega programa dela Sveta EU za leto 2006, je bil eden osnovnih ciljev ministrstva tudi kontinuiteta dejavnosti, ki potekajo v okviru priprav na predsedovanje Republike Slovenije Svetu EU.

S svojim delovanjem v Natu in EU smo pripomogli k dejavnemu sodelovanju v obeh mednarodnih organizacijah. S tem procesom je neposredno povezano tudi zagotavljanje usposobljenih, motiviranih, bojno sposobnih in povezljivih obrambnih sil ter zmogljivosti za uresničevanje nacionalne in kolektivne obrambe ter dejavno sodelovanje v operacijah kriznega odzivanja. Slovenska vojska je v operacijah kriznega odzivanja sodelovala z več kot 500 pripadniki v šestih državah. V Natovih operacijah smo sodelovali na Kosovu, v Afganistanu in Pakistanu, v okviru EU v Bosni in Hercegovini, v okviru Združenih narodov pa na Bližnjem vzhodu. Sodelovanje smo okrepili v varnostno bolj tveganih območjih s povečanjem sil v operacijah na Kosovu in v Afganistanu.

Vključevanje Slovenske vojske v operacije kriznega odzivanja izhaja iz zunanjepolitičnih prednostnih nalog in naših omejenih zmogljivosti, saj je glede na naše zmožnosti v tujini že precej pripadnikov Slovenske vojske. Delež premestljivih kopenskih sil v eni rotaciji, ki je leta 2005 sodeloval v operacijah kriznega odzivanja, je bil 3,7-odstoten. Skladno s Srednjeročnim obrambnim programom za obdobje 2005–2010 se bo sposobnost sodelovanja Slovenske vojske v vseh operacijah kriznega odzivanja povečevala kakovostno in količinsko.

Z nabavo in uvajanjem nove oborožitve in opreme za Slovensko vojsko povečujemo premičnost enot in zmogljivosti za oskrbovanje. Za izboljšanje zmogljivosti Slovenske vojske je bilo leta 2005 uvedenih v uporabo 40 tovornih vozil MULTILIFT, 35 terenskih avtomobilov, 13 lahkih kolesnih oklepni vozil valuk 6 x 6 in 2 sanitetni vozili valuk 6 x 6. V operativno uporabo je bil uveden raketni sistem zračne obrambe roland in sodobna mobilna bolnišnica role 2. Ta zmogljivost je neprecenljivega pomena tudi pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah.

Zaradi prehoda na popolnjevanje s poklicnimi pripadniki, spremenjene strukture in obsega Slovenske vojske sta se nadaljevala intenzivno prilagajanje infrastrukturnih objektov ter zagotavljanje pogojev za varovanje nepremičnin, ki jih uporablja Slovenska vojska. Med večjimi projekti na področju infrastrukture leta 2005 so bili razvoj letališča Cerklje ob Krki, posodobitve na letališču Brnik, obnova kadetnice v Mariboru, dokončanje delavnice za vzdrževanje streliva pri Borovnici ter dopolnitev komunikacijsko-informacijske infrastrukture ministrstva in SV.

Skladno s Srednjeročnim obrambnim programom za obdobje 2005–2010 se je število častnikov in podčastnikov še naprej zmanjševalo, povečevalo pa se je število poklicnih vojakov. Pri zaposlovanju smo dali prednost poklicnim pripadnikom Slovenske vojske, s promocijo vojaškega poklica pa smo nadaljevali popolnjevanje in usposabljanje pogodbene rezerve. Število zaposlenih v notranjih organizacijskih enotah ministrstva in drugih organih v sestavi se je zmanjševalo, nadaljevalo se je tudi zmanjševanje obvezne rezerve.

Za zagotovitev boljših pogojev izobraževanja in usposabljanja vojakov se je začelo združevanje vseh vojaških šol pod enotno poveljstvo. V okviru tega se je dopolnil sistem vojaškostrokovnega usposabljanja posameznikov in enot v enotnem Centru za usposabljanje z osnovnim vojaškostrokovnim usposabljanjem in temeljnim vojaškostrokovnim usposabljanjem. Izvajati se je začelo operativno ciklično usposabljanje enot Slovenske vojske, ki je prilagojeno standardom Nata.

Za vzpostavitev in delovanje razvojnoraziskovalne dejavnosti na obrambnem področju so bila namenjena sredstva, ki omogočajo nadaljevanje začetih ter uvedbo nekaterih novih projektov in bodo pospešila znanstvenoraziskovalno dejavnost v Republiki Sloveniji. Sredstva so namenjena spodbujanju raziskav in aplikacij v obrambnem sistemu ter sistemu zaščite in reševanja. Ministrstvo se je povezal tudi v nacionalno in mednarodno raziskovalno skupnost.

Na področju civilne obrambe se je nadaljevalo vzpostavljanje celovitega kriznega upravljanja, prilagojenega načelom EU in Nata. Posebna pozornost je bila namenjena vključevanju civilnih strokovnjakov in zmogljivosti v operacije kriznega odzivanja, razvoju posameznih mehanizmov kriznega upravljanja ter delovanju in umestitvi Nacionalnega centra za krizno upravljanje, namenjenega analitični in tehnični podpori procesu odločanja in odzivanja na sodobne krize, v sistem nacionalne varnosti.

Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je bila politika usmerjena v krepitev preventivnih dejavnosti za preprečitev oziroma zmanjšanje števila naravnih in civilizacijskih nesreč ter preprečitev in ublažitev njihovih posledic. Zato se je posodabljal sistem ocenjevanja škode ob naravnih in drugih nesrečah, ki vključuje tudi zagotovitev informacijske podpore. Posebna skrb je bila namenjena urjenju civilne zaščite in protipožarne varnosti ter usposabljanju in delovanju sistema za posredovanje ob izrednih dogodkih in sistema protipožarne varnosti.

Z željo po izboljšavah in z zavzetim strokovnim delom smo ohranili visoko zaupanje slovenske javnosti, ki se kaže v rednih mesečnih merjenjih javnega mnenja. Javnost je delo obrambnega ministrstva ocenila kot dobro, Slovenska vojska pa je bila pri oceni ugleda institucij vedno uvrščena visoko.

Karl ERJAVEC,
minister za obrambo

1 KLJUČNI DOSEŽKI LETA 2005

S Srednjeročnim obrambnim programom 2005–2010 so opredeljeni cilji in prednostne naloge razvoja obrambnega sistema ter podlage za pripravo in izvedbo programov razvoja obrambnih zmogljivosti in za organizacijo obrambnega sistema v navedenem srednjeročnem obdobju. Na podlagi tega se je leta 2005 začela izvajati temeljna analiza procesov in funkcij v MO. Vzpostavljen je bil celovit in odziven sistem obrambnega planiranja in sistem poslovnega planiranja, prilagojen obrambnemu planiranju Nata in EU. Nadaljevala se je reorganizacija MO ter integracija SV v vojaško strukturo Nata. Izboljšana je bila operativna zmogljivost SV za oskrbovanje na področju zdravstvene oskrbe, zračne obrambe, vojaške opreme in transporta ter zmogljivosti za usposabljanje. Zagotovljene so bile sile za sodelovanje SV v Natovih odzivnih silah (NRF) in silah EU. Sodelovanje v operacijah kriznega odzivanja je bilo okrepljeno, uveljavljati se je začel koncept vključevanja civilnih zmogljivosti v izvajanje mednarodnih mirovnih dejavnosti. Pripravljena so bila tudi izhodišča za oblikovanje sistema kriznega upravljanja v Republiki Sloveniji, prilagojenega načelom Nata in EU.

Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sta se skladno s cilji Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (2002–2006) in ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja leta 2005 izboljšali možnost napovedovanja, odkrivanja in spremljanja nevarnosti naravnih in drugih nesreč ter splošna pripravljenost na naravne, tehnične in tehnološke nesreče. Odzivni čas reševalnih služb ob naravnih in drugih nesrečah se je skrajšal.

1.1 Izboljšanje zmogljivosti SV

Razvoj in opremljanje SV sta potekala skladno z razvojnimi cilji Srednjeročnega obrambnega programa 2005–2010. Temeljila sta na procesu razvoja poklicne vojske ter usmerjenosti k načrtnemu doseganju ciljnih operativnih zmogljivosti, ki so namenjene za nacionalno obrambo in delovanje v skupnih silah zavezništva.

Prednostno so se posodobile in opremljale premestljive sile, namenjene za delovanje v kolektivni obrambi in operacijah kriznega odzivanja. Delež premestljivih kopenskih sil, ki so uporabne za sodelovanje v operacijah kriznega odzivanja, je znašal 7,7 odstotka.

Skladno s programom nabav so bila v operativno uporabo SV uvedena tovorna in terenska, lahka kolesna oklepna ter sanitetna vozila. Z nabavo materialno-tehničnih sredstev in motornih vozil ter izvedbo usposabljanja za njihovo učinkovito uporabo sta se povečali premičnost enot in zmogljivost za oskrbovanje. Na področju komunikacijskih in informacijskih sistemov je potekalo intenzivno opremljanje SV z elektronsko in komunikacijsko opremo, s katero se zagotavlja učinkovita podpora vodenju in poveljevanju. K povečanju zmogljivosti za zračno obrambo je prispevala uvedba raketnega sistema roland v operativno uporabo. Zmogljivosti zdravstvene oskrbe enot na ravni bojnih skupin in brigad so se izboljšale s prevzemom sodobne mobilne bolnišnice role 2.

1.2 Uvedba operativnih ciklov

Skladno s Srednjeročnim obrambnim programom 2005–2010 smo v enote SV začeli uvajati operativne cikle, ki omogočajo optimalno in postopno graditev pripravljenosti posameznih enot. S tem procesom zagotavljamo vzpostavitev stabilnega in preglednega sistema popolnjevanja, usposabljanja, opremljanja in uporabe enot SV, razvijanje zmogljivosti SV, delovanje SV v operacijah kriznega odzivanja in vzpostavitev končnih operativnih zmogljivosti sil SV. Operativni cikli so razdelani do različnih ravni, upoštevajoč naraščanje sil, preoblikovanje, preoboroževanje, mednarodne obveznosti SV in poslanstvo posameznih enot. Z Direktivo za uvajanje in realizacijo operativnih ciklov enot SV so opredeljeni temeljne aktivnosti in stanje enot SV v petletnem obdobju ter zagotovljena izhodišča za petletno kadrovsko, materialno in operativno načrtovanje za vsako enoto oziroma celotno SV. Načrt operativnih ciklov obsega vsa področja in ravni dela, in sicer:

- kadrovsko načrtovanje zaposlovanja in razporejanja poklicne in rezervne sestave,
- načrtovanje nadaljnega preoblikovanja,
- načrtovanje izobraževanja in usposabljanja,
- načrtovanje uporabe enot v mednarodnih operacijah,
- načrtovanje opremljanja, preoboroževanja in oskrbe enot,
- finančno načrtovanje.

Slovenska vojska je z uvajanjem operativnih ciklov sprejela nov način oblikovanja enot, njihovega usposabljanja in urjenja. S tem vzpostavljamo Natu primerljivo, predvsem pa v daljšem obdobju pregledno in postopno oblikovanje enot.

1.3 Sodelovanje v operacijah kriznega odzivanja

Slovenska vojska je v operacijah kriznega odzivanja sodelovala z več kot 500 pripadniki v šestih državah. Sodelovanje smo okrepili s povečanjem sil v operacijah na Kosovu in v Afganistanu. V Natovih operacijah smo sodelovali na Kosovu, v Bosni in Hercegovini, Afganistanu in Pakistanu. V sestavi evropskih sil (Eufor) smo sodelovali v Bosni in Hercegovini, v okviru Združenih narodov pa na Bližnjem vzhodu.

Zagotovili smo sile za sodelovanje SV v Natovih odzivnih silah (NRF) in silah EU. V silah NRF je bila vse leto zagotovljena pripravljenost enote ravni voda. Oba voda RKBO sta izpolnila vsa predpisana merila in prejela Natov certifikat. Sodelovati smo začeli v večnacionalnih silah kopenske vojske (Multinational Land Force – MLF), ki opravljajo naloge v Poveljstvu JV sektorja v okviru Natove operacije na Kosovu. Častniki SV opravljajo v poveljstvu pomembne dolžnosti skupaj s pripadniki oboroženih sil Italije in Madžarske.

Prvič smo napotili pripadnike SV, in sicer častnika ter podčastnika, na Natovo humanitarno misijo v Pakistan. Pripadnika sta bila napotena v mesto Bagh, v sestavo enote za civilno-vojaško sodelovanje (Civil Military Cooperation – CIMIC), v kateri sta opravljala operativne naloge skupaj s francoskimi pripadniki.

1.4 Operativne zmogljivosti PDRIU

Leta 2005 so se vse vojaške šole začele združevati pod enotno poveljstvo. Letalska šola SV je bila podrejena Poveljstvu za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje (PDRIU). Za zagotovitev nemotenega delovanja vojaških šol je bilo v sodelovanju z drugimi izobraževalnimi ustanovami in skladno s predpisi, ki veljajo za pedagoške delavce, zagotovljeno stalno izpopolnjevanje pripadnikov šol in kandidatov za vaditelje, predavatelje in učitelje ter za izvajanje pedagoških procesov. Zagotovljeni so bili primerni pogoji za kakovostno izvajanje izobraževanja in usposabljanja vojakov, podčastnikov, častnikov in vojaških uslužbencev ter usposabljanja vojaških specialistov.

Na področju jezikovnega usposabljanja so bili uvedeni jezikovni tečaji za pripadnike enot, ki odhajajo na operacije kriznega odzivanja, na katerih je osnovno znanje lokalnih jezikov nujno. Skladno s tem so bili organizirani tečaji srbskega, hrvaškega, albanskega in paštunskega jezika. Kot redno jezikovno usposabljanje smo zagotovili tudi jezikovno usposabljanje ciljnih skupin, predvsem za pripadnike, ki so bili napoteni na dolžnosti v Natova poveljstva in vojaška diplomatska predstavništva. Na tem področju izvajamo intenzivne tečaje angleškega, nemškega in francoskega jezika. Na angleški jezik je bilo napotenih 136 pripadnikov, na nemški jezik 15 ter na francoski jezik 18 pripadnikov SV.

Delovati je začel Center za e-izobraževanje, graditi pa smo začeli tudi Center za bojno usposabljanje poveljstev in enot (CBUPE). S tem namenom smo imenovali delovno skupino oziroma jedro bodočega poveljstva centra, ki je pripravilo načrt razvoja in delovanja CBUPE. Center bo začel delovati v prvem polletju 2006.

1.5 Uvajanje kriznega upravljanja

Na področju kriznega upravljanja je bila posebna pozornost namenjena razvoju posameznih mehanizmov kriznega upravljanja in nemotenemu delovanju Nacionalnega centra za krizno upravljanje. Izhodišča za nadaljnji razvoj sistema kriznega upravljanja v Republiki Sloveniji so bila opredeljena v predlogu nove resolucije o strategiji nacionalne varnosti. Z Natom so potekala intenzivna usklajevanja glede uveljavljanja Natovih ukrepov odzivanja na krize v Republiki Sloveniji (NCRS). Za učinkovito uveljavljanje NCRS-ukrepov smo določili nosilce in sodelujoče pri posameznih ukrepih, začele so se tudi aktivnosti glede oblikovanja ukrepov na nacionalni ravni. S predlogom uredbe o organizaciji in delovanju Nacionalnega centra za krizno upravljanje smo zagotovili pogoje za boljše delovanje in umestitev Nacionalnega centra za krizno upravljanje v sistem nacionalne varnosti ter v okvir kriznega upravljanja.

Usposabljanja s področja kriznega upravljanja so potekala na podlagi načrtov programa usposabljanja. Namenjena so bila ciljnim skupinam izvajalcev upravnih in strokovnih nalog na področju obrambe, s poudarkom na usposabljanjih s področja kriznega upravljanja, civilno-vojaškega sodelovanja in izdelave obrambnih načrtov ter usposabljanja za delo v vojni. Na podlagi sprejetih vladnih Izhodišč za vključevanje civilnih strokovnjakov in zmogljivosti v operacije v podporo miru in druge operacije kriznega odzivanja je bilo opravljeno evidentiranje ter bil vzpostavljen skupni seznam civilnih strokovnjakov.

1.6 Izboljšave sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Leta 2005 smo v sodelovanju z Ministrstvom za promet in DARS končali večletni projekt, s katerim smo uvedli sistemsko rešitev zaščite in reševanja v avtocestnih predorih, daljših od 300 metrov. Za zagotavljanje reševanja je usposobljenih sedem gasilskih enot, za katere je bilo nabavljenih šest specialnih gasilskih vozil v skupni vrednosti več kot 688 milijonov tolarjev.

Ob neurjih s točo in poplavami avgusta leta 2005 smo ponovno potrdili ustrezno organiziranost, usposobljenost in pripravljenost sistema zaščite in reševanja za delovanje ob nesrečah. Aktivirani so bili strokovni delavci zaščite in reševanja, poklicne sestave gasilcev, operativne sestave prostovoljnih gasilskih društev, javne službe, občinski štabi CZ ter štab CZ za Posavje, zahodno Štajersko in Pomurje. Kljub težavnim razmeram na terenu je odzivanje in delovanje interventnih enot potekalo hitro in uspešno. V Pomurju je sodelovalo več kot 200 enot, služb in zavodov z več kot 400 vozili in delovnimi stroji ter z več kot 3600 pripadniki in več kot 1800 drugimi prostovoljci.

2 NAPREDEK NA DELOVNIH PODROČJIH MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

2.1 Obrambna politika in obrambno planiranje

Zaradi sprememb varnostnega okolja in mednarodnega položaja Republike Slovenije po vstopu v Nato in EU, čemur se je moral prilagoditi tudi nacionalnovarnostni sistem, smo na podlagi analize Resolucije o strategiji nacionalne varnosti iz leta 2001 pripravili predlog nove resolucije o strategiji nacionalne varnosti. Sprejetje dokumenta je predvideno leta 2006.

Za učinkovito načrtovanje in ocenjevanje obrambnega sistema smo sprejeli Pravilnik o planiranju v Ministrstvu za obrambo. Skladno s pravilnikom smo začeli pripravljati poslovne pane za leti 2006 in 2007, ki vključujejo plan vodenja s cilji in kazalniki, letni program dela s poudarkom na izdelkih in projektih ter načrte virov za njihovo uresničevanje. Bistvena prednost pristopa je povezava ciljev z viri. Sprejeli smo tudi Srednjeročni obrambni program 2005–2010, s katerim smo opredelili cilje in prednostne naloge razvoja obrambnega sistema ter podlago za pripravo in izvedbo programov razvoja obrambnih zmogljivosti ter organizacijo obrambnega sistema v srednjeročnem obdobju do leta 2010.

Glavni cilji ministrstva so bili leta 2005 usmerjeni v:

- učinkovito delovanje obrambnega sistema in izvajanje popolnjevanja obrambnih struktur,
- uspešno mednarodno sodelovanje MO,
- izboljšanje sistema načrtovanja razvoja obrambnega sistema (planiranja, programiranja in priprave proračuna),
- preoblikovanje sistema civilne obrambe in nadaljevanje razvoja kriznega upravljanja v Republiki Sloveniji,
- pridobivanje kandidatov za zaposlitev v SV in za služenje v pogodbeni rezervi SV ter odpravo kadrovskih neskladij,
- razvijanje zmogljivosti SV, ki so nujne za uresničevanje nalog v okviru nacionalne obrambe in integracije SV v Nato in EU,
- zagotavljanje ustreznih pogojev SV za vključenost v integrirano vojaško strukturo Nata,
- zagotavljanje opremljanja in posodabljanja SV,
- razvijanje zmogljivosti in usposobljenosti SV za njeno sodelovanje pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

Ministrstvo je aktivno sodelovalo pri obrambnem planiranju Nata. V prvi polovici leta 2005 smo opravili pregled odgovorov na Vprašalnik Nata o obrambnem planiranju (DPQ 2004) ter sprejeli nov paket ciljev sil Nata.

V okviru civilne obrambe in kriznega upravljanja smo posebno pozornost namenili vključevanju civilnih strokovnjakov in zmogljivosti v operacije kriznega odzivanja ter razvoju posameznih mehanizmov kriznega upravljanja.

S svojim delovanjem v Natu in EU smo pripomogli k aktivnemu sodelovanju v skupnih procesih in aktivnostih obeh mednarodnih organizacij. S tem je neposredno povezano tudi povečano sodelovanje Slovenske vojske v operacijah kriznega odzivanja. Zaradi stabilizacije varnostnih razmer v BiH smo zmanjšali navzočnost SV na tem območju, povečali pa navzočnost na varnostno bolj tveganih območjih, in sicer na Kosovu ter v Afganistanu.

2.1.1 Normativni akti

Spremembe strateških, razvojnih in drugih dokumentov s področja nacionalne varnosti, še posebej obrambe, vključno s sprejetimi odločitvami o preoblikovanju sistema popolnjevanja Slovenske vojske, do katerih je prišlo v preteklih letih, so zahtevali spremembe normativnih aktov, zlasti s področja obrambe. Na podzakonski ravni je bilo v ta namen sprejeto več vladnih uredb in predpisov, ki so v pristojnosti ministrstva.

Novelirana je bila Uredba o dovoljenjih in soglasjih za promet in proizvodnjo vojaškega orožja in opreme. Uredba na novo ureja postopek za izdajo predhodnih dovoljenj za posamezen posel, ki se lahko opravi tudi z večkratnimi delnimi dobavami. Dodani so tudi pogoji za pridobitev dovoljenja za promet, na novo pa je tudi opredeljen pogoj ustrezne tehnološke opremljenosti za proizvodnjo vojaškega orožja in opreme.

Novelirana je bila Uredba o oborožitvi, vojaški opremi, specialni operativni tehniki in naročilih zaupne narave, za katere se ne uporablja Zakon o javnih naročilih. Bistvene novosti so spremembe pri naročilih, ki veljajo za naročila zaupne narave, in predhodna pridobitev soglasja medresorske strokovne komisije, ki jo naročniku za izvedbo zaupnega naročila določi Vlada Republike Slovenije.

Sprejeta je bila Uredba o upravljanju radijskih frekvenc za državne namene, s katero se na novo ureja upravljanje radijskih frekvenc za državno uporabo in souporabo za varnost, obrambo države ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Uredba zagotavlja enotno načrtovanje uporabe, dodeljevanje in koordinacijo frekvenc za državne namene. Del uredbe sta tudi vloga za izdajo dovoljenja za uporabo radijske frekvence z navodilom za njeno izpolnjevanje in vloga za odobritev razpoložljivosti radijskih frekvenc.

Sprejeta je bila Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski, ki poleg odvzema na novo ureja tudi odpoved činu vojaka, podčastnika ali častnika.

S sprejetjem Pravidnika o spremembah Pravidnika o izplačilih stroškov in nadomestil, povezanih z izvrševanjem vojaške dolžnosti, se je med drugim uvedel zahtevek za nadomestilo izgubljenega zaslužka za obdobje izvrševanja vojaške dolžnosti.

2.2 Vojaška obramba

2.2.1 Zmogljivosti sil SV

Izboljšali smo operativno zmogljivost SV za oskrbovanje na področju zdravstvene oskrbe, zračne obrambe, vojaške opreme in transporta ter zmogljivosti za usposabljanje ter zagotovili zmogljivosti za sodelovanje SV v Natovih odzivnih silah (NRF) in bojnih skupinah EU. V okviru izboljšanja zmogljivosti sil smo povsem uresničili postavljeni cilj posodobitve sil za leto 2005.

Enote smo dodatno opremili z materialno-tehničnimi sredstvi, motornimi vozili in namenskimi materialnimi sredstvi ter izvedli usposabljanja za njihovo učinkovito uporabo. V uporabo smo uvedli 40 tovornih vozil MULTILIFT, 35 terenskih avtomobilov, 13 lahkih kolesnih vozil valuk 6 x 6 in 2 sanitetni vozili valuk 6 x 6. Tako smo povečali premičnost enot in zmogljivosti za oskrbovanje. V operativno uporabo smo uvedli raketni sistem roland in tako pridobili zmogljivost za zračno obrambo ključnih objektov Republike Slovenije na srednjih višinah. Sistem in usposobljenost enote za zračno obrambo smo potrdili na poligonu Namfi na Kreti, kjer je potekalo bojno streljanje na cilje v zračnem prostoru. Enota je bila zelo uspešna. Vseh 16 raket, ki so jih izstrelili slovenski operaterji, je zadelo tarčo.

Prevzeli smo opremo sodobne mobilne bolnišnice role 2. Enoto smo delno popolnili s kadrom in začeli izvajati usposabljanja za posamezne dolžnosti. Potekalo je tudi pridobivanje kadra za popolnitev strokovnih zdravstvenih dolžnosti s pripadniki pogodbene rezervne sestave. Z mobilno bolnišnico smo zagotovili zdravstveno oskrbo enot na ravni bojnih skupin in brigad. Zmogljivosti so neprecenljivega pomena tudi na področju zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah, v katerih bo SV lahko ponudila zmogljivosti role 2 na območju nesreče.

2.2.2 Razvoj premestljivih sil

Delež premestljivih kopenskih sil, ki so uporabne za sodelovanje v Natovih operacijah ali drugih mednarodnih integracijah, je znašal 7,7 odstotka. Delež kopenskih sil v eni rotaciji, ki je leta 2005 sodeloval v operacijah, je bil 3,7-odstoten. V operacijah je v eni rotaciji sodelovalo sedem vodov, sedem pa jih je bilo pripravljenih za naslednjo izmeno. Razvoj premestljivih sil je potekal skladno z doseganjem načrtovane pripravljenosti in posodobitve SV. Povečane so bile transportne zmogljivosti za strateške kopenske transporte in zagotovitev lastne mobilnosti enot v premestljivih silah. Z doseganjem začetnih operativnih zmogljivosti transportne čete sta zagotovljena tudi premeščanje sredstev in oskrba premestljivih sil z večjimi tovari na območje operacij. Z usposobitvijo strokovnega kadra za opravljanje posebnih nalog in z doseganjem usposobljenosti premestljivih sil smo zagotovili tudi dvig sposobnosti SV za učinkovito nacionalno obrambo.

2.2.3 Profesionalizacija Slovenske vojske in popolnjevanje s pogodbeno rezervo

Konec leta 2005 je imela Slovenska vojska v rezervni sestavi 1389 pogodbenih pripadnikov in 7917 vojaških obveznikov. V primerjavi z letom 2004 je bilo v pogodbeni rezervi 829 pripadnikov več, v obvezni rezervi pa 366 manj pripadnikov.

Sprejeli smo odločitev o začetku vključevanja kandidatov, ki nimajo odsluženega vojaškega roka, v pogodbeno rezervo SV. Prva napotitev teh kandidatov na temeljno vojaškostrokovno usposabljanje je načrtovana za leto 2006.

Leta 2005 je bilo za popolnitev s pogodbenimi pripadniki rezervne sestave načrtovanih 1571 formacijskih dolžnosti. Načrt je bil uresničen 88,4-odstotno. Z razširitvijo meril glede zamenljivosti VED smo povečali možnosti za popolnitev dolžnosti vojaka pogodbene rezerve.

Iz tabele 1 je razvidno, da so leta 2005 imeli največji odklon od načrtovane popolnjenosti v 45. oklepem bataljonu (45. OKB). Popolnitev se bo leta 2006 nadaljevala z izbiro kandidatov z odsluženim vojaškim rokom, ki se bodo pripravljani vojaškostrokovno usposabljanje za pridobitev ene od VED v rodu oklepnih enot. V ta namen so v 45. OKB določene tudi formacijske dolžnosti kandidatov za podčastnike. Nepopolnjene so predvsem podčastniške in častniške dolžnosti. Odziv podčastnikov in častnikov obvezne rezerve, ki so bili pisno vabljeni k vložitvi vloge za sodelovanje v pogodbeni rezervi, je bil premajhen, hkrati pa niso ustrezali formacijskim potrebam glede usposobljenosti za VED, osebnega čina in zahtevane stopnje šolske izobrazbe.

Tabela 1: Pregled popolnitve enot s pogodbenimi pripadniki rezervne sestave leta 2005

Enota	Načrtovano	Popolnjeno	Razlika
132. GORB	564	526	-38
18. BRKBO	28	28	0
460. AB	393	364	-29
9. BZO	123	114	-9
76. POKČ	65	65	0
72. POVLOGČ	45	45	0
45. OKB	338	236	-102
EP	15	11	-4
Skupaj	1571	1389	-182

V okviru usposabljanja pripadnikov pogodbene rezerve se je usposabljal 975 pripadnikov. Posamezniki in enote pogodbenih pripadnikov rezervne sestave so izvajali usposabljanje iz individualnih veščin, taktičnih urjenj, pripravljalnih in bojnih streljanj ter trenažnih

streljanj ciljev v zračnem prostoru. Leta 2005 smo aktivnosti usposabljanja pogodbenih pripadnikov rezervne sestave končali z uspešno izvedbo preverjanja po končanem prvem obdobju usposabljanja, ki traja 18 mesecev.

Na prostovoljno služenje vojaškega roka je bilo napotenih 275 kandidatov, in sicer 234 kandidatov ter 41 kandidatki, kar pomeni 6,1-odstotno zvišanje glede na leto 2004.

Po določilih Zakona o vojaški dolžnosti smo v vojaško evidenco na podlagi podatkov uradne evidence o državljanih vpisali vojaške obveznike letnika 1987. Po vpisu so bili seznanjeni z dolžnostmi in pravicami vojaškega obveznika ter vojaško dolžnostjo v miru in ob neposredni vojni nevarnosti. Predstavili smo jim možnosti za prostovoljno usposabljanje v Slovenski vojski, za sodelovanje v pogodbeni rezervi in za zaposlitev v Slovenski vojski. Od načrtovanih 12.720 vojaških obveznikov letnika 1987 se jih je na osebno seznanitev javilo 10.353 oziroma 81,4 odstotka, drugi pa so bili obveščeni po pošti.

2.2.4 Sodelovanje s civilnimi organizacijami

Slovenska vojska je prednostno sodelovala z organizacijami, društvi in interesnimi skupinami, katerih dejavnost je povezana z njenimi cilji ter interesi. Sodelovanje je potekalo s 26 organizacijami in društvi, pri tem pa je bilo dejavnih več kot dva tisoč pripadnikov SV na skoraj tisoč dogodkih. Pri skupnih aktivnostih so sodelovali predvsem pri prevozu opreme, pripravi hrane za udeležence prireditev, pri pripravi in izvedbi usposabljanj ali predavanj ter s predstavitvami opreme in oborožitve. Tako smo delovali pri uresničevanju ciljev civilnih organizacij in društev, katerih dejavnost je povezana s Slovensko vojsko oziroma obrambnim sistemom Republike Slovenije, sodelovanje s civilnimi organizacijami pa je prispevalo tudi k večjemu ugledu in boljši prepoznavnosti vojaškega poklica v širšem okolju. V sodelovanju z Zvezo slovenskih častnikov, v kateri organizirano deluje več kot 15.700 članov, smo poleg zagotavljanja dela sredstev za sofinanciranje organizacije okrepili delovanje SV pri vojaškostrokovnem usposabljanju njenih pripadnikov.

2.3 Operacije kriznega odzivanja

Operacije Nata

Največ pripadnikov Slovenske vojske je sodelovalo v operaciji kriznega odzivanja v okviru enot Kfor na Kosovu, in sicer 89 pripadnikov SV, od tega vod vojaške policije na celotnem območju Kosova. Njegove naloge obsegajo predvsem nadzor in kontrolo vojaškega prometa. Novembra 2005 smo v zahodni del Kosova napolnili motorizirani vod, ki skrbi predvsem za zaščito verskih objektov in etničnih enklav. Novembra 2005 je bilo za šest mesecev na operacijo napotenih tudi osem pripadnikov večnacionalnih sil kopenske vojske (VSKV), ki opravljajo naloge v vojaškem poveljstvu v Prizrenu.

Decembra 2003 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o sodelovanju pripadnikov Slovenske vojske na Natovi operaciji Isaf v Afganistanu, ki deluje v okviru Združenih narodov. Prve vojake Slovenske vojske smo na operacijo Isaf napolnili februarja 2004.

Konec leta 2005 je bilo v Afganistanu 58 pripadnikov Slovenske vojske, od tega večina v zahodnem delu, na območju province Herat, kjer sodelujejo v skupini za obnovo provinc (PRT). Motorizirani vod in nacionalni podporni element opravljata naloge, povezane predvsem z varovanjem vojaških objektov in patroljiranjem. V Kabulu ima Slovenska vojska dva pripadnika, ki delujeta v poveljstvu enot Isaf, in dva veterinarja. Sedem gasilcev, ki so opravljali naloge na letališču v Kabulu, pa je v začetku leta 2006 misijo v Afganistanu končalo.

Tabela 2: Pregled sodelovanja pripadnikov SV v operacijah kriznega odzivanja (število sodelujočih v eni izmeni)

Naziv operacije	Mednarodne sile	Območje operacije	Vodenje operacije	2004	2005
UNTSO		Bližnji vzhod	OZN	2	2
Joint Enterprise	Kfor	Kosovo	Nato	32	89
	Natovo poveljstvo v Sarajevu	Sarajevo	Nato	2	3
Isaf	Isaf	Afganistan	Nato	27	58
	Poveljstvo CENTCOM	ZDA	ZDA	2	2
Althea	Eufor	BiH	EU	182	86
Natova podpora Pakistanu		Pakistan	Nato		2
NRF – Natove odzivne sile			Nato		31
Skupaj				247	273

Operacije EU

Pripadniki Slovenske vojske sodelujejo v operaciji v BiH od leta 1997. S prehodom operacije pod pristojnost EU Slovenska vojska sodeluje tudi v operaciji Althea. Zaradi

stabilizacije varnostnih razmer v BiH sta se vsebina in obseg nalog spremenila, prav tako pa tudi število enot. Na podlagi novih zahtev in nalog se je številčno zmanjšal obseg sodelovanja enot SV v operaciji, vendar pa se je povečala navzočnost namenskih in specialističnih skupin za opravljanje novih in zahtevnejših nalog. Leta 2005 je bilo v BiH 57 pripadnikov Slovenske vojske, ki so delovali v 12 skupinah na celotnem območju BiH. Nadaljevalo se je delovanje pripadnikov SV v poveljstvu enot Eufor, v bazi Butmir v Sarajevu pa je delovala tudi sanitetna enota SV, ki je zagotavljala zdravstveno oskrbo pripadnikov Eufor in lokalnega prebivalstva. V operacijo Althea je bilo vključeno vojaško letalo turbolet, s katerim so opravljali polete za enote Eufor, stacionirano pa je bilo na matičnem letališču v Sloveniji. V Sarajevu delujejo tudi trije pripadniki Slovenske vojske, ki opravljajo naloge v okviru poveljstva Nata. Na območju operacije kriznega odzivanja v BiH, ki je potekala v okviru EU, je sodelovalo 86 pripadnikov SV v eni izmeni.

2.4 Civilna obramba in krizno upravljanje

2.4.1 Preoblikovanje sistema civilne obrambe

Skladno s Programom Vlade RS za uveljavljanje doktrine civilne obrambe za leto 2005 smo nadaljevali uveljavljanje Doktrine civilne obrambe in opravljanje nalog, ki izhajajo iz programa.

V okviru zagotavljanja uresničevanja Uredbe o obrambnih načrtih (Uradni list RS, št. 11/04) smo uskladili priprave in dopolnili obrambne načrte na vseh ravneh načrtovanja, pri čemer smo poleg običajnih vsebin civilne obrambe vanje postopno vključevali tudi posamezne elemente civilnega kriznega načrtovanja. Slednje bo pogojevalo tudi oblikovanje sprememb in dopolnitev navedene uredbe.

V okviru prilagajanja EU in Natu so potekale aktivnosti, povezane s proučevanjem in razvijanjem rešitev v kriznem načrtovanju, ter njihova prilagoditev in vključitev v nacionalni sistem. Opravili smo aktivnosti za postopno uveljavitev Natovih ukrepov odzivanja na krize v Republiki Sloveniji, predvsem pri usklajevanjih za določitev nosilcev in sodelujočih pri načrtovanju in uresničevanju navedenih ukrepov ter pri določanju postopkov in aktivnosti, ki morajo v okviru posameznih ukrepov potekati na nacionalni ravni.

Pomemben del nalog sta pomenila priprava pravnih in strokovnih podlag ter zagotavljanje ažurnosti dokumentov obrambnih načrtov, skladno z veljavnimi predpisi, ki urejajo navedeno področje. Pripravili smo spremembe in dopolnitve Sklepa o določitvi priprav za izvajanje ukrepov za pripravljenost v Republiki Sloveniji. V ponovno medresorsko usklajevanje smo posredovali Oceno ogroženosti države pred napadom ter za delovanje gospodarstva in drugih dejavnosti v vojni, pri čemer smo posebno pozornost namenili ocenitvi virov ogrožanja nacionalne varnosti Republike Slovenije. Po inšpekcijskih pregledih so potekale aktivnosti za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti. Ob tem smo posebno pozornost namenili strokovni pomoči posameznim nosilcem obrambnega načrta pri še nerealiziranih ukrepih po inšpekcijskih pregledih iz obdobja od leta 2003 do 2005.

Pripravili in izvedli smo načrtovane programe usposabljanj, ki smo jih prilagodili in dopolnili za potrebe, ki izhajajo iz članstva v EU in Natu. Usposabljanja so bila namenjena različnim ciljnim skupinam izvajalcev upravnih in strokovnih nalog na področju obrambe, s poudarkom na usposabljanjih s področja kriznega upravljanja, civilno-vojaškega sodelovanja in priprave obrambnih načrtov ter usposabljanja za delo v vojni.

2.4.2 Zagotavljanje razvoja kriznega upravljanja v Republiki Sloveniji

Krizno upravljanje je razmeroma dobro uveljavljeno v posameznih podsistemih sistema nacionalne varnosti ter v nekaterih gospodarskih in negospodarskih dejavnostih, posamični elementi pa na ravni sistema nacionalne varnosti med seboj niso dovolj povezani, zato je bila posebna pozornost namenjena razvoju posameznih mehanizmov kriznega upravljanja. V medresorsko usklajevanje smo za obravnavo na vladi posredovali informacijo o zaščiti kritične infrastrukture. V njej smo poleg obravnavanja sedanjih rešitev v zaščiti kritične infrastrukture v Republiki Sloveniji predlagali oblikovanje integriranih, racionalnih in učinkovitih rešitev, ki bodo usklajene tudi s politiko, načeli in ukrepi, ki jih na tem področju uveljavljata Nato in EU. Nekaj rešitev na navedenih področjih bodo prispevale tudi raziskave s področja kriznega upravljanja, in sicer na področju ocenjevanja virov ogrožanja nacionalne varnosti in kriznega opozarjanja ter kriznega komuniciranja in psihološke obrambe.

Posebna pozornost je bila namenjena delovanju in umestitvi Nacionalnega centra za krizno upravljanje, namenjenega analitični in tehnični podpori odločanju in odzivanju na sodobne krize, v sistem nacionalne varnosti ter okvir kriznega upravljanja. Pripravili smo predlog uredbe o organizaciji in delovanju Nacionalnega centra za krizno upravljanje, ki smo ga konec leta posredovali v medresorsko usklajevanje pred sprejemom na Vladi RS. Za lažje odzivanje vlade na sodobne krize smo oblikovali organizacijsko strukturo projekta Vzpostavitev informacijskega sistema za podporo odločanju (ISPO). Začelo se je tudi njegovo izvajanje.

V okviru projekta CRP Profesionalni sistem mobilnih komunikacij za Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije smo postavili centralo ter dve bazni postaji digitalnega radijskega sistema tetra, in sicer mobilno ter stacionarno. To je poenoten, s stališča upravljanja pa ločen sistem, ki bo omogočal varno in neprekinjeno izmenjavanje informacij, torej govora, slike in podatkov, in sicer v normalnih ter kriznih razmerah, v državnih organih in drugih subjektih, na primer v enotah za zaščito in reševanje, v policiji, carini, Slovenski vojski, upravnih zvezah, veterini in drugod. Sistem smo povezali s telefonsko centralo in preverili pokritost s signalom širše okolice Ministrstva za obrambo na lokaciji Vojkova 55 in Krim. Preverili smo delovanje aplikacije za sledenje vozil v povezavi s sedanjim sistemom GIS.

Intenzivno so potekale načrtovane aktivnosti za pripravo in izvedbo Natove vaje kriznega upravljanja Crisis Management Exercise CMX 06 in vaje kriznega upravljanja Sveta za nacionalno varnost VKU 06. Pripravili smo tudi sklep o sodelovanju Republike Slovenije na vaji kriznega upravljanja Crisis Management Exercise CME 06 v okviru EU.

2.4.3 Civilno-vojaško sodelovanje

Na področju civilno-vojaškega sodelovanja so bile zagotovljene izkazane potrebe Slovenske vojske, enot za zveze ter sil za zaščito in reševanje iz državne pristojnosti za čas mobilizacije. Poleg tega smo naredili tudi analizo stanja s predlogi za preoblikovanje sistema zagotavljanja materialne in zdravstvene oskrbe Slovenske vojske glede na njeno reorganizacijo, enot za upravne zveze ter sil za zaščito, reševanje in pomoč iz državne pristojnosti med izvajanjem mobilizacije in v vojni.

Izdali smo Katalog za načrtovanje podpore države gostiteljice (HNS) v Republiki Sloveniji, ki smo ga posredovali Natu in državam članicam junija 2005, pripravljamo pa še nacionalni katalog za načrtovanje na taktični ravni in priložnik Civilna podpora vojski na področju izvajanja podpore države gostiteljice. Dopolnili smo tudi Načrt Vlade Republike Slovenije za izvajanje podpore države gostiteljice.

Pripravili smo Izhodišča za vključevanje civilnih strokovnjakov in zmogljivosti v operacije v podporo miru in druge operacije kriznega odzivanja, ki jih je vlada sprejela 28. 10. 2005. Na tej podlagi smo opravili evidentiranje in vzpostavili skupen seznam civilnih strokovnjakov. Pripravili smo programe in izvedli usposabljanja kandidatov, in sicer temeljno usposabljanje, Natov taktični tečaj in terensko usposabljanje. Nekatere rešitve za opravljanje konkretnih nalog civilnih strokovnjakov v operacijah kriznega odzivanja smo preverili na mednarodni vaji Viking 05.

2.4.4 Zagotavljanje obrambnih zmogljivosti pri gradnji in urejanju prostora ter razvoj geoprostorskega kartografskega sistema za obrambo

Nadaljevali smo uvajanje računalniške podpore pri zagotavljanju obrambnih zmogljivosti pri graditvi objektov državnega pomena ter projekt CRP – vzpostavitev sistema strokovnih podlag obrambnih območij v perspektivni uporabi Ministrstva za obrambo.

Skladno s potrebami Slovenske vojske in v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor oziroma z Geodetsko upravo Republike Slovenije se je nadaljevalo vzpostavljanje kartografskega sistema, ki bo povezljiv z Natovimi standardi ter usklajen z Natovo geoprostorsko politiko in direktivo. Zelo pomemben dosežek je dokončanje vojaške topografske karte Republike Slovenije v merilu 1 : 50.000, s katero je zdaj pokrito celotno območje Slovenije. Oblikovali smo testni list karte Joint Operations Graphics 1 : 250.000, ki je prav tako standarden izdelek članic Nata. Za informiranje uporabnikov kart v Ministrstvu za obrambo smo pripravili katalog kartografskega gradiva ter predstavili kartografske dejavnosti na sejmu Sodobna vojska 2005.

V okviru nalog sporazuma Open Skies, ki sta jih izvajali Ruska federacija in ZDA, so predstavniki ministrstva sodelovali pri nadzoru aerosnemanja in pri obdelavi posnetega gradiva. Decembra 2005 smo z Republiko Češko začeli pripravljati sporazum o sodelovanju na področju kartografije.

2.5 Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

2.5.1 Normativni akti

Leta 2005 je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) vodila medresorsko usklajevanje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je bil sprejet konec leta v državnem zboru. Sprejet je bil tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gasilstvu. Pripravljene so bile Uredba o spremembi in dopolnitvi Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki jo je sprejela vlada, ter spremembe in dopolnitve Pravilnika o požarnem redu ter Pravilnika o požarnem varovanju, ki ju je sprejel minister za obrambo.

2.5.2 Pripravljenost sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

URSZR je sodelovala z Veterinarsko upravo Republike Slovenije pri pripravi ukrepov ob morebitnem pojavu ptičje gripe v Sloveniji. Poleg tega je zagotovila dodatne intervencijske enote za pomoč veterinarski stroki ter za izvajanje dekontaminacije in dezinfekcije na izhodih z ogroženih območij v obsegu treh kilometrov. Zato smo s pomočjo dodatnih sredstev, ki nam jih je zagotovila vlada, nabavili zaščitno opremo in dezinfekcijsko sredstvo za nevtralizacijo virusa ptičje gripe.

Z informacijsko tehnologijo smo izboljšali poročanje o intervencijah in nesrečah v regijskih centrih za obveščanje (aplikacija SPIN). Začela se je tudi informatizacija popisa škode na kmetijskih površinah in objektih.

Na državni ravni smo pripravili vajo Vlak 2005, na kateri je bil prvič preizkušen sistem lokalnega računalniškega omrežja, povezanega z omrežjem zaščite in reševanja (ZiR), za potrebe delovanja informacijskega centra. Na vaji je bil preizkušen tudi prenos slike s kraja dogajanja prek omrežja amaterske televizije Zveze radioamaterjev Slovenije.

Vzpostavili smo nov spletni portal www.sos112.si, na katerem smo poleg običajnih vsebin ponudili tudi multimedijske vsebine in zagotovili dostopnost do spletnih aplikacij. Oblikovati smo začeli spletne vsebine za otroke, ki jih bomo v obliki posebnega podportala objavili v začetku leta 2006.

Vzpostavili smo neposredno podatkovno povezavo z Državnim logističnim centrom v Rojah, povezavo z omrežjem HCOM (Hitro komunikacijsko omrežje) in posredno povezavo s partnerskimi omrežji v Evropski uniji ter v okviru tega povezavo z aplikacijo CECIS (Common Emergency Communication and Information System). Za operativno delovanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, in sicer za delo v centrih za obveščanje ter na terenu, smo nabavili novo računalniško opremo.

Posamezne službe nujne medicinske pomoči smo opremili z radijskimi postajami sistema zvez z are plus. Omogočili smo dodatno izboljšanje pokritosti z radijskim signalom za sistem z are plus in sistem osebne klica za približno 10 odstotkov.

Regijski center za obveščanje v Mariboru smo opremili s sodobnim sistemom za upravljanje radijskega prometa in v njem opravili priprave za predvideno preselitev dispečerjev službe nujne medicinske pomoči in gasilstva.

Pripravili smo testno različico aplikacije za zbiranje podatkov o opremljenosti enot Civilne zaščite in prenovili aplikacijo Evidenca Civilne zaščite.

Na področju operativnega načrtovanja je Vlada Republike Slovenije sprejela Načrt zaščite in reševanja ob velikih požarih v naravnem okolju in Načrt zaščite in reševanja ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma ob terorističnem napadu z običajnimi sredstvi.

Raziskovalno delo na področjih varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varstva pred požarom je bilo usmerjeno v raziskovanje vzrokov, pojavnih oblik in posledic nesreč ter v pridobivanje rezultatov proučevanj pravnih, ekonomskih, socialnih, psiholoških in drugih vidikov nesreč, ki dajejo odgovore na vprašanja o morebitnih posledicah nesreč in ukrepanju.

V okviru CRP Konkurenčnost Slovenije 2001–2006 je bil končan projekt vzpostavitve informacijskega sistema o zemeljskih plazovih v povezavi z aplikacijo GIS_UJME. V sklopu CRP Znanje za varnost in mir je potekalo delo na sedmih projektih, ki so se začeli leta 2004. Eden od teh projektov je končan. Projekt Izdelava interaktivnih načrtov zaščite in reševanja v elektronski obliki je omogočil, da so vsi sprejeti državni načrti postali interaktivni in vključeni v informacijski sistem zaščite in reševanja. To omogoča preprostejše in kakovostnejše ažuriranje, vzdrževanje in spreminjanje načrtov ter zvišuje raven njihove uporabnosti. Drugih šest projektov bo končanih leta 2006. URSZR je iz sredstev za raziskave in razvoj financirala dopolnitev baze nevarnih snovi z novimi tehničnimi podatki in novimi nevarnimi snovmi.

Za izboljšanje požarne varnosti je bilo izvedenih osem nalog, ki so bile financirane iz sredstev požarnega sklada. Od teh so bile leta 2005 končane: preskušanje požarnih lastnosti gradbenih materialov, inženirske metode in računalniški programi za uporabo pri performančnem projektiranju požarne varnosti v objektih, elektrika kot vzrok požara, uspešnost intervencije v tunelih in oskrba z vodo za gašenje požarov.

Nadaljevali smo tehnološki razvoj opreme za izboljšanje požarne varnosti na Krasu, s poudarkom na razvoju vozil in opreme za gašenje požarov v naravi. Končali smo pet raziskovalnih nalog in jih vključili v zakonske in podzakonske akte. Njihove izsledke koristno uporabljajo pri delu delavci na različnih področjih dela ter pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč. Pripravili smo osnutke za 20 novih projektov in začeli postopek za njihovo izvajanje.

Na podlagi posodobljenih in dopolnjenih programov iz let 2004 in 2005 za usposabljanje različnih ciljnih skupin smo prednostno izvajali:

- funkcionalno usposabljanje poveljnikov in članov štabov CZ na vseh ravneh,
- izobraževanje gasilcev za poklicno gasilsko službo,
- najzahtevnejše programe usposabljanja na državni ravni za gasilce in druge pripadnike reševalnih služb,
- usposabljanja pripadnikov reševalnih enot in služb, ki sodelujejo pri reševanju ob nesrečah z nevarnimi snovmi, reševanju na vodi in iz vode,
- usposabljanje enot za hitre intervencije ter enot za RKB-zaščito in tehnično reševanje,
- usposabljanje – informiranje prebivalstva in mladine za osebno in vzajemno zaščito.

Izvedeni so bili tudi načrtovani programi usposabljanj za varstvo pred nesrečami v okviru OZN (OCHA), Pakta stabilnosti za JV Evropo, EU in Nata ter usposabljanje vodij intervencij ob velikih požarih v naravnem okolju v sodelovanju z inštruktorji iz Francije.

V podcentru ICZR v Sežani smo začeli vzpostavljati pogoje za izvajanje različnih programov usposabljanj s področja zaščite in reševanja. Z delom programov, katerih izvajanje smo prenesli v Sežano (del programa za poklicnega gasilca, trening »hot fire«, gašenje požarov v naravi idr.), smo prispevali k povečanju operativnih zmogljivosti za gašenje požarov v naravnem okolju med povečano požarno ogroženostjo na Krasu.

V različne programe usposabljanj in drugih aktivnosti v ICZR in podcentru v Sežani je bilo vključenih 13.307 udeležencev. Z izvajanjem programov v dodatnih terminih, predvsem v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije, Kinološko zvezo Slovenije in drugimi nevladnimi organizacijami, smo leta 2005 in tudi prej dvignili nominalno zmogljivost centra, ki je med 8000 in 10.000 udeleženci, na več kot 13.000.

URSZR ter Mestna občina Maribor sta oktobra organizirali predstavitev sistema zaščite in reševanja. Vključevala je posvetovanja, vaje s področja večjih nesreč (vlak) in reševanja iz vode ter z višin, sile in sredstva za zaščito in reševanje, enote državnega pomena in enote Civilne zaščite (CZ) ter regijske enote zaščite in reševanja. Za predšolsko in šolsko mladino so bile dodatno organizirane lutkovne predstave na temo zaščite in reševanja. Razstavljalci zaščitne opreme so predstavili svoje izdelke. Prireditev je v novi obliki zelo uspela in jo je obiskalo več kot 100.000 obiskovalcev.

Ministrstvu za šolstvo smo v obravnavo in sprejem posredovali predlog za uvedbo izbirnega predmeta varstvo pred nesrečami v zadnjem triletju devetletne osnovne šole.

Izboljšali smo varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi (NUS), in sicer tako, da smo uredili štiri skladišča za njihovo shranjevanje in nabavili devet posebnih vozil za njihov prevoz.

Opravili smo primopredajo nastanitvene enote za role 2 (stacionarij) in usposobljeni del enote za njeno postavitve. V vodstvu enote za hitre intervencije (EHI) smo opravili anketo med pripadniki in pripravili predloge za reorganizacijo enote.

Kupili smo 17 specialnih vozil 4 x 4 za izpostave URSZR in opravili javni razpis za nabavo pregrad za zaščito morja. V okviru investicijskega vzdrževanja smo prenovili strehe v ICZR Ig in naredili druge posodobitve, ki vplivajo na boljše bivalne in delovne pogoje. Poleg tega smo uredili regijsko skladišče v izpostavi URSZR Celje. Uredili smo tudi regijski center za obveščanje (ReCO) Maribor na novi lokaciji gasilskega zavoda Maribor.

Zavarovalnice so leta 2005 v požarni sklad vplačale 1,34 milijarde tolarjev. Lokalnim skupnostim je bilo skladno z Zakonom o varstvu pred požarom in s sklepi Vlade Republike Slovenije za opravljanje nalog požarnega varstva v občinah namenjenih 70 odstotkov priliva oziroma 935,3 milijona tolarjev, za naloge širšega družbenega pomena pa 30 odstotkov pritoka ali 400,8 milijona tolarjev. Poraba za naloge širšega pomena se je izvajala skladno s Planom porabe sredstev požarnega sklada leta 2005.

S sredstvi požarnega sklada so bili leta 2005 izvedeni naslednji večji projekti: nakup 1560 pozivnikov za gasilce v vrednosti 68 milijonov tolarjev; nakup gasilske reševalne opreme za ICZR Ig v višini 41,5 milijona tolarjev; razdelitev sredstev in nakup opreme za razvoj gasilstva na Krasu v vrednosti 55 milijonov tolarjev; izvedba osmih razvojnoraziskovalnih nalog v vrednosti 29 milijonov tolarjev in usposabljanje operativnih gasilcev v višini 74,3 milijona tolarjev.

2.5.3 Mednarodno sodelovanje na področju zaščite in reševanja

Aktivnosti v okviru civilne zaščite v EU so zaznamovali cunami konec leta 2004, orkan Katrina, teroristični napad v Londonu, poplave in požari v Evropi in potres v Pakistanu. V odpravljanje posledic je bil vključen mehanizem skupnosti za civilno zaščito, ki si je ob ukrepanju pridobila dragocene izkušnje. Nekatere so prinesle takojšnje izboljšave njenega delovanja, druge pa bodo vgrajene v nove finančne in vsebinske instrumente na področju civilne zaščite v prihodnjem obdobju. URSZR, ki je pristojna za sodelovanje v delovni skupini za civilno zaščito pri Svetu EU, je sodelovala v vseh navedenih aktivnostih. Poleg tega smo se udeleževali izobraževanj, potekale so izmenjave strokovnjakov ter vaje in seminarji v okviru mehanizma in akcijskega programa civilne zaščite.

V okviru dvostranskega sodelovanja je URSZR intenzivno sodelovala s sosednjimi in drugimi državami, s katerimi ima Slovenija sklenjene dvostranske sporazume o sodelovanju pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Naloge, ki izhajajo iz omenjenih sporazumov, so bile uresničene. Podpisan in ratificiran je bil dvostranski sporazum o sodelovanju z Republiko Poljsko. Uspešno so se nadaljevale aktivnosti za oblikovanje besedila protokola o čezmejnem sodelovanju in pomoči z deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Potekalo je veliko dvostranskih aktivnosti s Švedsko, predvsem pri izobraževanju in usposabljanju, oblikovan je bil tudi predlog novega koncepta sodelovanja med državama. Državam Jugovzhodne Evrope smo z znanjem in izkušnjami ponudili pomoč pri razvoju njihovih sistemov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

V okviru večstranskega sodelovanja smo bili dejavni pri nalogah Nata, predvsem na področju civilnega kriznega načrtovanja in civilne zaščite. Prednostne naloge so bile predvsem v boju proti terorizmu in v sodelovanju s partnerskimi državami, usklajuje pa se tudi sporazum o olajšanju prehoda mej za civilni transport. Sodelovali smo v Natovih vajah Intex 2005 in CMX 05, pa tudi pri konkretni pomoči ob orkanu v ZDA in ob potresu v Pakistanu, ko je Nato zagotovil prevoz slovenske humanitarne pomoči. V okviru operacije Isaf v Afganistanu je v kontingentu Slovenske vojske sodelovalo sedem gasilcev.

URSZR je bila dejavna tudi pri nalogah, ki potekajo v okviru Urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih dejavnosti (OCHA). Organizirali in izvedli smo tečaj o civilno-vojaškem sodelovanju ob reševalnih in humanitarnih akcijah, ob naravnih in drugih nesrečah pa smo to mednarodno organizacijo obveščali o humanitarni in reševalni pomoči, ki jo je Slovenija ponudila državam jugovzhodne Azije po cunamiju, Romuniji ob poplavih, Združenim državam Amerike po orkanu Katrina in Pakistanu ob potresu.

V okviru projekta izobraževanja in usposabljanja za varstvo pred nesrečami v Jugovzhodni Evropi – Pobude za pripravljenost in preventivo Pakta stabilnosti za Jugovzhodno Evropo smo izvedli več mednarodnih tečajev in seminarjev, katerih namen je krepitev pripravljenosti držav v regiji Jugovzhodne Evrope za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah. V okviru SEDM smo sodelovali v pripravah na vajo SEESIM 2006. Vključeni smo bili tudi v dejavnosti Jadransko-Jonske pobude, Srednjeevropske pobude in v regionalne pobude Euroregio – West Nyugat Pannonia.

2.6 Inšpekcije na obrambnem področju

Leta 2005 je Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo (v nadaljevanju IRSO) opravil 112 inšpekcijskih pregledov, in sicer 58 na področju vojaške obrambe in 54 na področjih civilne obrambe ter upravnih in strokovnih zadev obrambe. Od tega je bilo več kot 37 odstotkov skupinskih inšpekcij, kar je za tretjino več kot leto prej. Več skupinskih inšpekcij opravičuje eno manj izvedeno inšpekcijo v primerjavi s prejšnjim letom.

Tabela 3: Primerjava rezultatov inšpekcij na obrambnem področju v letih 2004 in 2005

Leto	2004	2005
Število opravljenih inšpekcij	113	112
Število skupinskih inšpekcij	36	42
Število inšpekcijskih dni	523	519
Število danih nalog	622	579
Število nalog na inšpekcijo	5,5	5,1
Število nalog na inšpekcijski dan	1,2	1,1

Tabela 3 kaže napredek, saj se število nalog na inšpekcijo oziroma inšpekcijski dan zmanjšuje, kar pomeni, da inšpicirani subjekti nenehno izboljšujejo stanje. Manjše število nalog namreč pomeni ugotovljeno boljše stanje.

Inšpektorji so skladno z nalogami in ukrepi redno spremljali uresničevanje nalog in z opozorili ter ponovnimi inšpekcijami opozarjali na neuresničene naloge.

Na podlagi predloga IRSO je bilo sprejetih deset posebnih odredb za ureditev sistemskih težav, na katere je opozoril inšpektorat in ki so bile ugotovljene ob izvajanju inšpekcijskih nadzorov. Inšpektorji spremljajo tudi uresničevanje nalog iz navedenih odredb.

Pri notranjem nadzoru nad izvajanjem predpisov s področja tajnih podatkov je bilo ugotovljeno bistveno boljše stanje kot leta 2004. Dovoljenja za dostop do tajnih podatkov so skoraj povsem urejena, poslovanje z dokumenti, ki vsebujejo tajne podatke, pa se je izboljšalo.

Poleg nalog inšpekcijskega nadzora je IRSO leta 2005 prvič opravljal tudi naloge prekrškovnega organa, kot jih predpisuje Zakon o prekrških. V ta namen so vsi inšpektorji opravili usposabljanje in ustrezen izpit. Leta 2005 smo sodišču posredovali obdolžilne predloge za 23 prekrškov.

2.7 Inšpekcije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljevanju IRSVNDN) je opravil 3856 inšpekcijskih pregledov, kar je za 5 odstotkov več kot leto prej. Največ inšpekcijskih pregledov je bilo opravljeno v gospodarskih družbah, zavodih ali drugih organizacijah. Inšpektorji so izdali 1450 ureditvenih odločb, kar je 16 več kot leta 2004.

Pregledani so bili objekti Slovenske vojske in podjetja, ki skladno z Direktivo Evropske unije Seveso II skrbijo za pripravljenost za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Prav tako smo pregledali objekte Slovenskih železnic, bencinske servise, mizarske delavnice, zdravstvene domove in bolnišnice, objekte, namenjene za vzgojo in izobraževanje, ter objekte za prestajanje zapornih kazni, večje stanovanjske objekte, objekte na področju metalurgije in objekte, v katerih se zbira veliko ljudi, kot so športne dvorane, diskoteke, kinodvorane in gledališča. Pregledali smo tudi gasilske enote širšega pomena, posamezna gasilska društva in občine.

Na področju varstva pred utopitvami smo leta 2005 izdali 17 mnenj k obratovalnim dovoljenjem naravnih kopaljšč, opravili pa smo tudi 99 inšpekcijskih pregledov na vseh kopaljščih.

Poleg inšpekcijskega nadzora opravlja IRSVNDN tudi naloge na področju upravnih zadev, in sicer pri izdaji soglasij k lokacijskim, gradbenim in uporabnim dovoljenjem. Na področju upravnih zadev so inšpektorji opravili 16.155 upravnih nalog, kar je za dva odstotka več

kot leta 2004. Največ soglasij je bilo izdano k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja, najmanj pa je bilo izdano smernic za prostorske akte. Inšpektorji so sodelovali tudi pri 2995 tehničnih pregledih.

Na podlagi Zakona o prekrških je IRSVNDN leta 2005 začel delati kot prekrškovni organ, ki nadzira izvrševanje zakonov in uredb. Inšpektorji so izdali 71 plačilnih nalogov, 10 odločb o prekrških in 200 opozoril o prekrških.

2.8 Notranjerevizijska dejavnost

Notranjerevizijska služba je v okviru svoje dejavnosti opravila štiri redne in eno izredno revizijo. Posebna pozornost je bila namenjena preverjanju obstoja notranjega nadzora ter preizkušanju njihovega delovanja na področju izobraževanja in usposabljanja stalne sestave SV, pri upravljanju nepremičnin, urejanju in vzdrževanju infrastrukture ter na področju raziskav in razvoja.

Uvajali smo sistematičen način ocenjevanja in izboljševanja postopkov za učinkovito obvladovanje tveganj, nadzora in procesov upravljanja. Z revizijskimi pregledi smo zagotavljali neodvisno in nepristransko svetovanje vodstvu ministrstva za boljše obvladovanje tveganj, izvajanje nadzora in postopkov vodenja, zlasti pri razvoju novih sistemov in postopkov. Osredotočili smo se na preglede zagotavljanja pravilnosti uresničevanja finančnega načrta ter upoštevanja dogovorjenih usmeritev, postopkov, zakonov in drugih predpisov posameznih organizacijskih enot oziroma funkcij. Pri tem je bil največji poudarek na pridobitvi ustreznih in zadostnih dokazov za oblikovanje mnenja o tem, ali je notranji nadzor pri upravljanju nepremičnin ter gradnji in vzdrževanju objektov, pri raziskavah in razvoju ter izobraževanju in usposabljanju stalne sestave Slovenske vojske vzpostavljen in ali obvladujejo tveganja pri delovanju, poročanju in usklajenosti z zakonodajo, tako da bodo lahko postavljeni cilji doseženi ter se bo s strokovnim svetovanjem prispevalo k izboljšanju obvladovanja tveganj in sistema notranjega nadzora.

S postopki preiskovanja smo želeli preveriti delovanje nadzora, kot je bilo načrtovano, in ugotoviti, ali deluje učinkovito. Ugotovili smo, da je nadzor po posameznih delih poslovanja sicer vzpostavljen, vendar na nekaterih področjih še neustrezno.

Da bi spodbudili vodstvo k vzpostavitvi ustreznega okolja za obvladovanje tveganj, smo pripravili svetovanje o tveganjih, pri čemer smo posebej poudarili pomoč poslovodstvu pri ugotavljanju, ocenjevanju in odzivanju na tveganja.

Z izbranimi vsebinami svetovanja smo pri vodstvu spodbudili večje zavedanje o pomenu notranjega nadzora in obvladovanja tveganj. Pripravili smo natančne opise postopkov z opredeljenimi nadzornimi točkami za naročila in transfer ter oblikovali seznam tveganj pri naročilih. Hkrati se je oblikovala delovna skupina, ki je pripravila metodologijo za pripravo vodstvene ocene tveganosti.

2.9 Obveščevalno-varnostna dejavnost

Zbirali, dokumentirali in analizirali smo informacije in podatke, ki so pomembni za obrambne interese države. Za namene vodenja obrambne in nacionalnovarnostne politike smo ugotovitve in ocene posredovali najvišjim predstavnikom države. Prav tako smo okrepili navzočnost in dopolnili dejavnost na obveščevalno-varnostnem področju v okviru obveščevalnih ter varnostnih struktur Nata in EU. Nadaljevali smo izmenjavo obveščevalnih informacij s tujimi vojaškimi obveščevalnimi in varnostnimi službami ter dobro sodelovanje na obveščevalno-varnostnem področju, in sicer predvsem s Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo, Ministrstvom za notranje zadeve, policijo in Slovensko vojsko.

V okviru operacije Eufor v Bosni in Hercegovini smo nadaljevali delo v Nacionalni obveščevalni celici. Konec leta smo vzpostavili tudi Nacionalno obveščevalno celico Kfor v mednarodni operaciji Joint Enterprise na Kosovu.

Funkcionalno, materialno in prostorsko smo zaokrožili delovanje Obveščevalno-varnostne službe. Načrtno smo opravljali naloge in predlagali fizične, tehnične in organizacijske ukrepe za izboljšanje varovanja objektov in okolišev posebnega pomena za obrambo ter zagotavljanje varovanja tajnih podatkov. Pri tem je bil poudarek na pripravi in izvedbi organizacijskih ter tehničnih pogojev za vzpostavitev varnostnih območij v objektih ministrstva in Slovenske vojske skladno z določili Zakona o tajnih podatkih ter Natovimi varnostnimi zahtevami, poudarek pa je bil na vzpostavitvi varne informacijske in komunikacijske povezave. Dopolnili smo sistem usposabljanja za ravnanje s tajnimi podatki za zaposlene v upravnem delu ministrstva in SV.

2.10 Področje raziskav in razvoja

Ministrstvo je okrepilo razvojnoraziskovalno dejavnost in se povežalo v nacionalno in mednarodno raziskovalno skupnost. Sodobno dogajanje in ustrezni raziskovalni rezultati na obrambno-varnostnem področju tako krepijo vlogo naše države v EU in Natu. Leta 2005 je bilo končanih deset novih projektov, šest se jih bo nadaljevalo v prihodnjem letu. V povprečju je delo potekalo v 54 projektih s približno 80 podizvajalci.

Uskladili smo organizacijske oblike sodelovanja med Ministrstvom za obrambo, Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in pripravili izhodiščne akte za nov razpis v okviru CRP Znanost za varnost in mir.

Na področju tehnološkega razvoja je delo v povprečju potekalo na desetih projektih. V okviru Nata se je začelo delo na enem projektu. Sodelovanje z Ministrstvom za gospodarstvo, Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in Gospodarsko zbornico Slovenije se je na področju spodbujanja tehnološkega razvoja za potrebe obrambe omejilo na neposredne izvajalce razvoja.

Pri pripravi tem in razpisov razvojno-tehnoloških projektov je bilo pri končnih uporabnikih precejšnje zanimanje, ki je trenutno bolj usmerjeno v razvoj konkretnih rešitev pomanjkljivosti posameznih zmogljivosti oziroma v razvoj izdelkov, ki sodijo predvsem v končne razvojne faze. Za večja naročila smo uvedli posebno organizacijo nadzora in usmerjanja.

3 UPRAVLJANJE VIROV NA MINISTRSTVU ZA OBRAMBO

3.1 Upravljanje človeških virov

Na podlagi skupnega kadrovskega načrta Vlade Republike Slovenije je bil sprejet enoten kadrovski načrt Ministrstva za obrambo za leto 2005, ki določa restriktivno politiko na področju upravljanja človeških virov. V notranjih organizacijskih enotah ministrstva in organih v sestavi je bilo predvideno zmanjševanje števila sistemiziranih delovnih mest. Izjema je popolnjevanje Slovenske vojske z novimi poklicnimi pripadniki. Zaradi profesionalizacije Slovenske vojske se povečuje tudi število pogodbenih pripadnikov rezervne sestave.

3.1.1 Kadrovski načrt ministrstva in organov v sestavi

S skupnim kadrovskim načrtom Vlade Republike Slovenije je bilo določeno, da ima Ministrstvo za obrambo 31. 12. 2005 lahko v notranjih organizacijskih enotah ministrstva in organih v sestavi 1580, v Slovenski vojski pa 7307 zaposlenih.

Tabela 4: Kadrovska gibanja v Ministrstvu za obrambo v letih od 2001 do 2005

	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2003	31. 12. 2004	31. 12. 2005
1. NOE MO RS	1428	1425	1163	1158	1132
2. URSZR	87	84	324	338	336
3. IRSVNDN	63	61	67	67	66
4. IRSO	vključen v NOE MO RS		20	18	19
Upravni del (1–4)	1578	1570	1574	1581	1553
Slovenska vojska	5043	5585	6376	6941	7316
Skupaj MO RS	6621	7155	7950	8522	8869

Iz tabele 4 je razvidno, da se je skupno število zaposlenih v ministrstvu leta 2005 povečalo za 347 oseb. V istem obdobju se je število javnih uslužbencev v upravnem delu ministrstva zmanjšalo za 28, število zaposlenih v Slovenski vojski pa se je povečalo za 375 poklicnih pripadnikov.

3.1.2 Struktura zaposlenih na ministrstvu

V notranjih organizacijskih enotah ministrstva in organih v sestavi je bilo 31. 12. 2005 skupno 1553 zaposlenih, od tega 2 funkcionarja, 715 strokovno-tehničnih delavcev, 790 uradnikov in 46 oseb, zaposlenih na vojaških delovnih mestih (glej tabelo 5).

Tabela 5: Zaposleni v Ministrstvu za obrambo 31. 12. 2005 glede na status

	Funkcionarji	STDM	URDM	VDM	Skupaj
1. NOE MO RS	2	476	618	36	1132
2. URSZR		221	115		336
3. IRSVNDN		16	50		66
4. IRSO		2	7	10	19
Upravni del (1–4)	2	715	790	46	1553

V Slovenski vojski je bilo 31. 12. 2005 zaposlenih skupno 7316 poklicnih pripadnikov, od tega 606 civilistov, 405 nižjih vojaških uslužbencev, 209 višjih vojaških uslužbencev, 2918 vojakov, 1841 podčastnikov, 1329 častnikov in 8 drugih, ki so bili začasno premeščeni na delo v Slovensko vojsko (glej tabelo 6).

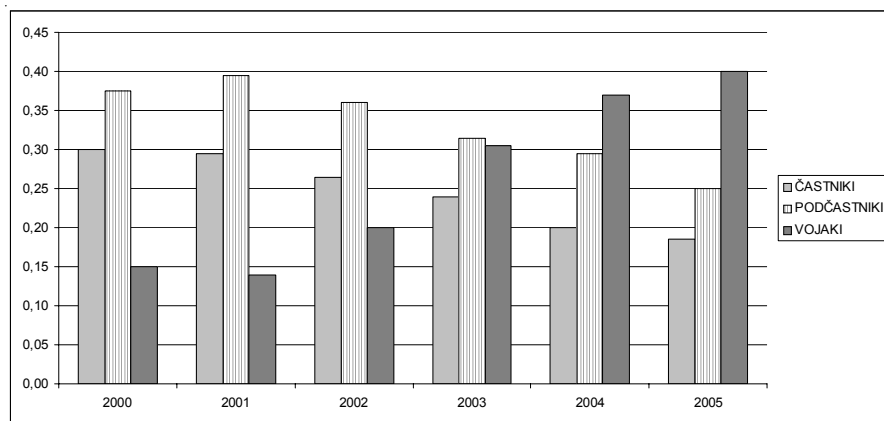
Tabela 6: Spreminjanje strukture zaposlenih v SV

Status/datum	31. 12. 2000	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2003	31. 12. 2004	31. 12. 2005
Častniki	1454	1486	1503	1519	1393	1329
Podčastniki	1837	1976	2035	2009	2037	1841
Vojaki	746	707	1127	1964	2604	2918
Višji vojaški uslužbenci	0	0	0	5	85	209
Nižji vojaški uslužbenci	0	0	0	0	89	405
Civilisti	736	763	776	748	728	606
Drugi	102	111	144	131	5	8*
Skupaj	4875	5043	5585	6376	6941	7316

* Zaposleni, ki so bili začasno premeščeni na delo v Slovensko vojsko

V primerjavi z letom 2004 se je število častnikov leta 2005 zmanjšalo za 64, število podčastnikov za 196 in število civilistov za 122. Število vojakov se je povečalo za 314, višjih vojaških uslužbencev za 124 in nižjih vojaških uslužbencev za 316.

Graf 1: Spreminjanje strukture SV glede na status pripadnikov

Iz grafa 1 sta razvidna zmanjševanje števila častnikov in podčastnikov ter povečevanje števila poklicnih vojakov. Leta 2005 je bilo tako v Slovenski vojski zaposlenih 18 odstotkov častnikov, 25 odstotkov podčastnikov, 40 odstotkov vojakov, 3 odstotki višjih vojaških uslužbencev, 6 odstotkov nižjih vojaških uslužbencev in 8 odstotkov civilistov.

Med zaposlenimi je bilo 31. 12. 2005 7053 moških in 1816 žensk, kar pomeni, da se je število moških povečalo za 325, število žensk pa za 22.

V notranjih organizacijskih enotah ministrstva je bilo 31. 12. 2005 69 javnih uslužbencev, ki ne izpolnjujejo pogojev glede zahtevane stopnje izobrazbe za delovno mesto, na katerega so razporejeni. Med njimi se jih 9 izobražuje, zato jim je bil podaljšan rok za pridobitev manjkajoče izobrazbe do izteka pogodbe o izobraževanju. Preostalih 60 uslužbencev bo treba leta 2006 premestiti na delovna mesta oziroma dolžnosti, za katere izpolnjujejo pogoje.

V ministrstvu sta bila 31. 12. 2005 zaposlena 202 invalida, od teh jih je bilo 35 v notranjih organizacijskih enotah ministrstva, 12 v URSZR, 2 v IRSVNDN in 153 v Slovenski vojski. V navedeni skupini zaposlenih je 169 invalidov tretje kategorije in 33 invalidov druge kategorije. Kot vzrok invalidnosti je najpogosteje navedena bolezen, in sicer v 158 primerih. Zaradi poškodbe pri delu je 24 oseb invalidov, zaradi poškodbe izven dela pa ima status invalida 16 oseb. Invalidnost imajo kot posledico poškodbe z vojnim materialom iz osamosvojitvene vojne za Slovenijo opredeljeno le 3 osebe. Poklicna bolezen je kot vzrok za invalidnost navedena le pri eni osebi.

3.1.3 Izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje zaposlenih na ministrstvu

Izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe je leta 2005 potekalo v različnih izobraževalnih institucijah. Namen napotitev na tovrstno izobraževanje je zvišanje

izobrazbene ravni zaposlenih in zmanjšanje neskladja med dejansko in zahtevano izobrazbo zaposlenih v ministrstvu. Največ delavcev pridobiva visoko strokovno izobrazbo, nekoliko manj je delavcev, ki pridobivajo srednješolsko in univerzitetno izobrazbo, najmanj delavcev pa pridobiva višješolsko izobrazbo.

Na podlagi internega natečaja za pridobitev strokovne izobrazbe, predvsem zaradi odprave izobrazbenega primanjkljaja, je bilo leta 2005 sklenjenih 225 pogodb, od tega za potrebe Slovenske vojske 181, kar je 51 več kot lani. Največ pogodb je bilo sklenjeno za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, in sicer 102, 45 pogodb za pridobitev univerzitetne izobrazbe, 31 za pridobitev višješolske, 27 za pridobitev srednješolske izobrazbe ter 20 pogodb za pridobitev podiplomske izobrazbe.

V okviru internih funkcionalnih usposabljanj so bila skladno s programom usposabljanja za leto 2005 in načrtom izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za leto 2005 izvedena usposabljanja s področij obrambnega sistema, delovanja Ministrstva za obrambo, civilne obrambe, usposabljanja za delo v vojni, CEP/CIMIC, s področja komunikacij, varstva pri delu, informatike ter drugih področij.

Glede na potrebe delovnega procesa so bili javni uslužbenci napoteni na različne oblike funkcionalnih usposabljanj, ki potekajo v izobraževalnih institucijah zunaj ministrstva. Leta 2005 je bilo na tovrstna usposabljanja napoteni 1062 javnih uslužbencev iz notranjih organizacijskih enot ministrstva in organov v sestavi.

Jezikovna usposabljanja so potekala po merilih SVS STANAG 6001 v angleškem in nemškem jeziku, organizirani pa so bili tudi začetni, nadaljevalni in kombinirani tečaji francoskega jezika. Leta 2005 je bilo sklenjenih 198 pogodb za jezikovno usposabljanje, od tega 147 za angleški jezik (od tega za potrebe Slovenske vojske 136), 17 za nemški jezik (od tega za potrebe Slovenske vojske 15) in 34 za francoski jezik (od tega za potrebe Slovenske vojske 18).

Osnovno vojaškostrokovno usposabljanje je leta 2005 uspešno končalo 67 pripadnikov Slovenske vojske, od tega 59 program Šole za podčastnike in 8 program Šole za častnike. Program Šole za podčastnike je v drugi polovici leta začelo obiskovati 65 pripadnikov, končali pa ga bodo leta 2006. Na različne oblike dopolnilnega vojaškostrokovnega usposabljanja je bilo napoteni 148 pripadnikov.

Na različne programe v tujino (IMET, Marshall center, Nato School, MTAP, NDC, NDU) je bilo leta 2005 napoteni 94 zaposlenih, od tega 87 iz SV.

V drugi polovici leta 2005 se je začel intenzivno pripravljati natečajni postopek za izbiro izvajalca jezikovnega tečaja za francoski jezik ter za program usposabljanja s področja EU. V navedene oblike izobraževanja in usposabljanja bodo vključeni predvsem zaposleni, ki bodo dejavno sodelovali pri pripravah in predsedovanju Republike Slovenije Svetu EU.

3.2 Upravljanje finančnih virov

Proračunski viri

Za uresničevanje svojih nalog je ministrstvo leta 2005 porabilo 92,6 milijarde tolarjev oziroma 386,5 milijona evrov, kar pomeni 94,7 odstotka veljavnega oziroma sprejetega finančnega načrta. Med letom so se pravice porabe v veljavnem finančnem načrtu povečale zaradi 1,4 milijarde tolarjev večjih namenskih sredstev in zmanjšale zaradi sklepov Vlade Republike Slovenije za 1,4 milijarde tolarjev. Prerazporeditve med neposrednimi proračunskimi uporabniki v okviru ministrstva so vplivale le na pravice porabe posameznih uporabnikov. Proračunski viri so prikazani v tabeli 7.

Tabela 7: Proračunski viri za leto 2005

v 000 SIT

Sprejeti finančni načrt	Veljavni finančni načrt	Realizacija	Povečanje – namenska sredstva	Zmanjšanje – sklepi vlade
97.770.247	97.782.593	92.621.536	1.436.823	-1.424.477

Med namenska sredstva uvrščamo proračunske postavke lastne dejavnosti, upravljanje državnega premoženja, požarni sklad in oddajo premičnin (letalo falcon). Značilnost teh sredstev je, da se lahko porabljajo le za namene, za katere so bila pridobljena, in da se ob koncu leta neporabljena sredstva prenesejo v naslednje proračunsko leto (pri lastni dejavnosti le delno). Veljavni finančni načrt je enak prenesenim sredstvom iz prejšnjega leta, povečanim za dejanske prihodke, ki so bili ustvarjeni v tekočem proračunskem letu.

Sprejeti finančni načrt na namenskih sredstvih je bil 3,7 milijarde tolarjev, veljavni finančni načrt na koncu leta pa 5,1 milijarde tolarjev. Od tega je bilo 1,9 milijarde tolarjev prenosa neporabljenih sredstev iz leta 2004 in 3,2 milijarde tolarjev dejanskih prilivov leta 2005. Razlika je 1,4 milijarde tolarjev.

Zaradi sklepov Vlade Republike Slovenije se je finančni načrt zmanjšal za 1,4 milijarde tolarjev. Sredstva so bila namenjena za Kobilarno Lipica, za kritje dela stroškov za najem poslovnih prostorov Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost, za premestitve delavcev Ministrstva za obrambo na druga ministrstva, za obnovo kriptirnih naprav Slovenske obveščevalno-varnostne agencije, konec leta pa je prišlo tudi do odstopa sredstev drugim proračunskim uporabnikom. Dodatna sredstva smo prejeli za nabavo nujne zaščitne opreme za primer pojava aviarne influence.

Realizacija finančnega načrta Ministrstva za obrambo za leto 2005 po ekonomskih namenih in primerjava z letom 2004 sta predstavljeni v tabelah 8 in 8.1.

Tabela 8: Struktura realizacije finančnega načrta za leti 2004 in 2005 po ekonomskih namenih

v 000 SIT

Ekonomski nameni	Realizacija finančnega načrta 2004	Struktura realizacije 2004	Realizacija finančnega načrta 2005	Struktura realizacije 2005	Indeks rasti
	1	2	3	4	$5 = 3/1*100$
Plače	46.342.160	54,2	50.397.312	54,4	108,8
Tekoči odhodki	13.988.889	16,4	16.775.161	18,1	119,8
Investicijski odhodki	6.994.352	8,2	7.888.717	8,5	112,8
Znanost in tehnološki razvoj (podr. 05)	1.248.732	1,5	1.074.165	1,2	86,8
TRP (odplačilo glavnice)	14.750.000	17,3	14.625.000	15,8	99,2
Skupaj integralna sredstva	83.324.133	97,5	90.760.355	98	108,9
Požarni sklad	1.273.093	1,5	1.145.732	1,2	90
Odprodaja državnega premoženja	712.934	0,8	498.394	0,5	69,9
Lastna dejavnost	174.629	0,2	217.054	0,2	124,3
Skupaj namenska sredstva	2.160.657	2,5	1.861.180	2	86,1
Skupaj	85.484.791	100	92.621.536	100	108,3

V strukturi porabe leta 2005 po ekonomskih namenih imajo največji delež plače, in sicer 54,4 odstotka. Delež investicijskih odhodkov z odplačilom glavnice kreditov TRP je 24,3

odstotka, delež tekočih odhodkov skupaj s sredstvi, namenjenimi znanosti in tehnološkemu razvoju, je 19,3 odstotka, namenski odhodki pa obsegajo 2 odstotka celotne porabe.

Tabela 8.1: Primerjava realizacije z veljavnim finančnim načrtom po ekonomskih namenih
v 000 SIT

Ekonomski nameni	Veljavni finančni načrt 2005	Realizacija 2005	Odstotek realizacije na veljavni finančni načrt
	1	2	3
Plače	50.607.567	50.397.312	99,6
Tekoči odhodki	17.703.726	16.775.161	94,8
Investicijski odhodki	8.538.736	7.888.717	92,4
Znanost in tehnološki razvoj (podr. 05)	1.183.247	1.074.165	90,8
TRP (odplačilo glavnice)	14.625.000	14.625.000	100
Skupaj integralna sredstva	92.658.275	90.760.355	98
Požarni sklad	1.501.619	1.145.732	76,3
Odprodaja državnega premoženja	3.050.001	498.394	16,3
Lastna dejavnost	268.467	217.054	80,8
Oddaja premičnin (falcon)	304.231		
Skupaj namenska sredstva	5.124.318	1.861.180	36,3
<i>Skupaj</i>	<i>97.782.593</i>	<i>92.621.535</i>	<i>94,7</i>

Za financiranje obrambnega sistema smo leta 2005 namenili 94,5 odstotka, za financiranje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pa 5,5 odstotka sredstev. Med posameznimi neposrednimi proračunskimi uporabniki ima največji delež Slovenska vojska, in sicer 78,6 odstotka celotne realizacije ministrstva.

V primerjavi z letom 2004 je indeks rasti celotne finančne realizacije 108,3. V strukturi porabe po ekonomskih namenih se je povečal delež tekočih odhodkov, pomembneje pa se je zmanjšal delež odplačil glavnin za TRP.

Skladno s Pravilnikom o zaključku izvrševanja državnega in občinskih proračunov za leto 2005 (Uradni list RS, št. 96/05) je bilo prevzemanje obveznosti v breme proračuna za leto 2005 mogoče do 31. 10. 2005, in sicer za investicijske odhodke, ki se plačujejo po posameznih dogodkih, ter za investicijske transfere, za druge obveznosti pa do 30. 11. 2005. Določba ne velja za prevzemanje obveznosti za stroške, povezane s službenimi potovanji, in za plačilo pravnomočnih sodnih odločb ter obveznosti, povezanih z namenski sredstvi. Leta 2005 je ostalo neporabljenih 5,1 milijarde tolarjev, od tega se je 3,2 milijarde tolarjev namenskih prihodkov preneslo v proračunsko leto 2006. Sredstva bodo namenjena gradnji in adaptaciji objektov. Postopki že potekajo, vendar jih ni mogoče uresničiti v enem proračunskem letu. Zaradi nelikvidnosti državnega proračuna ob koncu proračunskega leta so ostale neplačane obveznosti v višini milijarde tolarjev. Plačane bodo leta 2006.

V tabeli 9 sta prikazani nominalna in realna rast obrambnega proračuna od leta 2001 do 2007. Indeksi rasti finančnih načrtov Ministrstva za obrambo so bili v letih od 2003 do 2005 razmeroma visoki, tako nominalno kot realno, predvsem zaradi preoblikovanja in profesionalizacije Slovenske vojske ter vključevanja Slovenije v Nato. Večji skok indeksa rasti je tudi med letoma 2005 in 2006. Do leta 2005 je namreč prikazana realizacija, za leti 2006 in 2007 pa sprejeti finančni načrt Ministrstva za obrambo.

Tabela 9: Nominalna in realna rast obrambnega proračuna v obdobju 2001–2007

v 000 SIT

Leto	Obrambni proračun	Nominalna rast	Realna rast	Inflacija v %
2001	62.140.993			
2002	65.887.768	106,03	98,63	7,5
2003	75.036.675	113,89	107,85	5,6
2004	85.484.791	113,92	109,97	3,6
2005	92.621.536	108,35	105,71	2,5
2006	108.082.880	116,69	113,85	2,5
2007	125.335.012	115,96	113,24	2,4

Obrambni izdatki

Obrambni izdatki Republike Slovenije pomenijo širšo kategorijo od proračunskih odhodkov Ministrstva za obrambo. Skladno z Natovo metodologijo obrambni izdatki Republike Slovenije obsegajo:

- sredstva za financiranje obrambnega sistema (upravnega dela MO in SV);
- sredstva za realizacijo plana novih nabav v posameznem letu na področju temeljnih razvojnih programov (TRP), skladno z Zakonom o zagotavljanju sredstev za realizacijo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 13/94, 97/01);
- sredstva za vojaške pokojnine, ki se zagotavljajo pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije.

Obrambni izdatki pa ne vključujejo sredstev, namenjenih sistemu zaščite in reševanja, ter odplačila glavnice za kredite TRP.

Tabela 10: Obrambni izdatki, deleži v BDP RS za obdobje 2002–2010

LETO	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BDP v mrd SIT	5.355	5.814	6.251	6.652	7.074	7.522	8.073	8.702	9.381
Realna rast BDP v %	3,5	2,7	4,2	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Obrambni izdatki (% BDP)	1,48	1,50	1,52	1,49	1,70	1,69	2,00	2,00	2,00

Leta 2005 so obrambni izdatki Republike Slovenije znašali 99,1 milijarde tolarjev oziroma 413 milijonov evrov, kar je 1,49 odstotka BDP. V primerjavi z načrtovanimi so bili doseženi obrambni izdatki nižji za 11,2 milijarde tolarjev, od tega 5,5 milijarde tolarjev zaradi nižje proračunske porabe za obrambni sistem, 5,3 milijarde tolarjev zaradi manjše nabave vojaške opreme po TRP in 0,4 milijarde tolarjev zaradi nižjih vojaških pokojnin, kot so bile načrtovane. Leta 2008 bodo obrambni izdatki glede na načrt Vlade RS prvič dosegli 2 odstotka BDP in ohranili to vrednost tudi v naslednjih letih (glej tabelo 10).

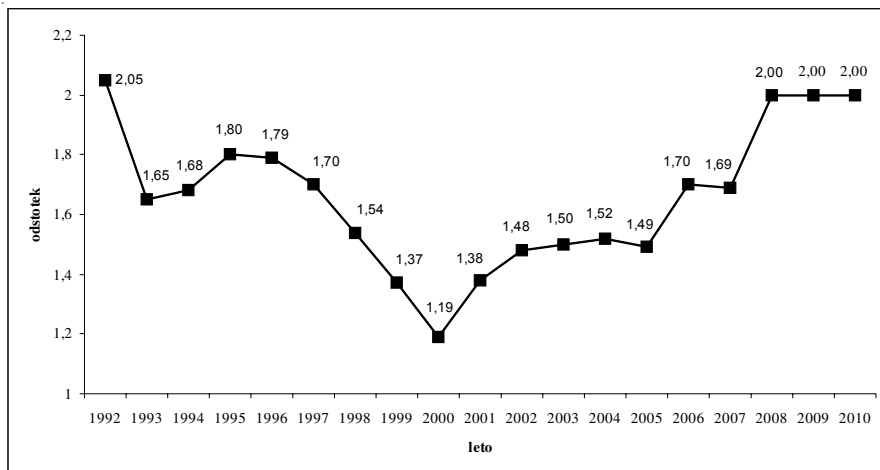
Tabela 11: Nominalna in realna rast obrambnih izdatkov v obdobju 2001–2007

v 000 SIT

Leto	Obrambni izdatki (v 000 tolarjev)	Nominalna rast	Realna rast	Inflacija v %
2001	65.902.396			
2002	78.551.670	119,19	110,88	7,5
2003	86.345.999	109,92	104,09	5,6
2004	94.872.903	109,88	106,06	3,6
2005	99.084.650	104,44	101,89	2,5
2006	120.221.430	121,33	118,37	2,5
2007	126.952.160	102,60	103,12	2,4

Ugotavljamo, da se je realizacija obrambnih izdatkov leta 2005 v primerjavi z letom 2004 povečala z nominalnim indeksom 104,4 oziroma realno s stopnjo 1,9 (glej tabelo 11). Nominalna in realna rast sta za leto 2006 nekoliko višji zaradi izračuna obrambnih izdatkov na podlagi sprejetega finančnega načrta, ki je višji kot dejanska realizacija ob koncu leta 2005.

Graf 2: Odstotek obrambnih izdatkov Republike Slovenije BDP v letih 1992–2010

Graf 2 prikazuje gibanje odstotka obrambnih izdatkov BDP. Razvidno je, da se po letu 2002 obrambni izdatki povečujejo in postopno približujejo 2 odstotkoma BDP, ki ju dosežejo leta 2008 in se ohranjajo na isti višini v naslednjih letih.

3.3 Opremljanje in posodabljanje

3.3.1 Nakup glavne opreme

Zakon o zagotavljanju sredstev za realizacijo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije v letih od 1994 do 2003 je bil sprejet v začetku leta 1994 in dopolnjen leta 2001. Z osnovnim zakonom je bilo zagotovljenih 76,6 milijarde tolarjev oziroma 400 milijonov evrov za opremljanje s sredstvi protiletalske in protiklepane obrambe sistema nadzora zračnega prostora, zvez in telekomunikacij ter obalne obrambe. S spremembami in dopolnitvami zakona je bilo dodatno zagotovljenih še 65 milijard tolarjev oziroma 330 milijonov evrov, podaljšano pa je bilo tudi uresničevanje programov do leta 2007. Ta dodatna sredstva so namenjena opremljanju sil za posredovanje, izboljšanje sistema poveljevanja in kontrole zračne obrambe ter logistike Slovenske vojske.

Vlada Republike Slovenije je marca 2005 potrdila Načrt uresničevanja temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije v letih od 2000 do 2007 za leto 2005, s katerim je določila porabo leta 2005 v višini 83,3 milijona evrov. Prevzetih obveznosti za leto 2005 je bilo 31. 12. 2004 v višini 43,2 milijona evrov, torej je za porabo leta 2005 ostalo 40,1 milijona evrov. V okviru načrta je bilo podpisanih 29 pogodb v skupni vrednosti 55,2 milijona evrov, od katerih bo del realizacije dobav in plačil izveden leta 2006.

S sklenjenimi pogodbami se zagotavlja izvajanje petih projektov, in sicer:

- projekt Logistika – vozila (5 pogodb) – v okviru tega projekta smo nabavili in uvedli v uporabo 40 tovornih vozil MULTILIFT, 35 terenskih avtomobilov, 13 lahkih kolesnih vozil valuk 6 x 6 in 2 sanitetni vozili valuk 6 x 6;
- projekt Strelivo – vzdrževanje (2 pogodbi) – s projektom se zagotavljata dokončanje gradnje delavnice za vzdrževanje streliva in dokup dodatnih količin streliva;
- projekt Letališka infrastruktura (1 pogodba) – v okviru tega projekta se je izvedla adaptacija hangarja na Brniku;
- projekt ASOC in zračna obramba (2 pogodbi) – s projektom se zagotavljata posodobitev radarjev kratkega dosega in dokup sredstev raketnega sistema zračne obrambe roland;
- projekt Bojevnik 21. stoletja (13 pogodb) – s projektom se zagotavlja dobava zaščitne opreme profesionalnega vojaka in pehotnega orožja. V okviru tega projekta smo dobavili načrtovane količine pehotne oborožitve (puškomitraljezi 5,56 mm, mitraljezi 7,62 mm, ostrostrelne puške 7,62 mm, ostrostrelne puške .338 Lapua, ostrostrelne puške 12,7 mm in mitraljeze 12,7 mm), 1600 kompletov opreme bojevnika, 500 kompletov nočnogledov in 80 kompletov daljnogledov z laserskim merilcem in digitalnim kompasom.

3.3.2 Projekt ISLOG

Začeli smo prenavljati področje logistike in kadrov, uvesti želimo celovite informacijske rešitve. Izvedli smo javni razpis in izbrali uvajalca celovite rešitve. Pripravili smo se na projekt in pripravili večino modelov procesov do tretje ravni.

3.3.3 Posodobitev računalniške opreme

Leta 2005 smo nadaljevali prenovo namizne računalniške opreme in obnovili 18 odstotkov zastarele informacijske opreme ter tako 83-odstotno izpolnili načrtovano prenovo namizne informacijske opreme. Tako smo povečali stopnjo razpoložljivosti in zanesljivosti delovanja komunikacijsko-informacijskega sistema kot podporo uresničevanju temeljnih nalog ministrstva.

Preostala finančna sredstva smo namenili obnovitvi pogodbe za programske izdelke Microsoft in tako zagotovili ustrezno količino licenčnega programja ter prehod na različice programskih izdelkov, ki jih še podpira proizvajalec. Drugi del sredstev smo namenili povečevanju števila delovnih mest, podprtih z aplikativnimi izdelki, ti pa so podprti z bazo podatkov ORACLE. V enotah Slovenske vojske smo uvedli novo spletno orodje za spremljanje stanja in razpoložljivosti opreme IT.

3.3.4 Projekt MFERAC

V okviru projekta MFERAC smo poleg rednega zagotavljanja delovanja, dopolnjevanja različic, izvajanja inštalacij na novih lokacijah, zagotavljanja podpore uporabnikom, izvajanja analiz in obdelav podatkov prešli na višjo različico orodij ORACLE (6i). Dopolnili ali izdelali smo nekaj modulov, in sicer naloge za obračun stroškov dela, ki vključujejo tudi pogodbene rezerviste, modul za zapiranje določenih vknjižb in modul za popis nepremičnin ter uvedli nekaj novih modulov, kot sta obračun ugodnosti in potni nalogi. Uspešno smo vzpostavili povezave z nekaterimi drugimi aplikacijami in bazami podatkov ter tako razširili uporabnost in funkcionalnost izdelkov MFERAC v primerjavi z letom 2004.

3.3.5 Informacijska podpora materialnega skladiščnega poslovanja

V logističnem informacijskem sistemu smo poleg rednega zagotavljanja delovanja programskih rešitev še naprej razvijali in pripravili končno različico ter uvedli programsko rešitev SKEV v redno uporabo. Povezali smo programski rešitvi SKEV in MAPOS ter prenesli in dopolnili programske rešitve vodenja registra materialnih sredstev in materialnega poslovanja v okolje ORACLE. Za popis smo oblikovali programski modul. Dopolnitev programske rešitve MAPOS omogoča vodenje registra osnovnih sredstev, ločeno izkazovanje sredstev po virih financiranja, obdelavo podatkov za pretekla leta ter vrednotenje prejšnjega poslovnega leta. Za vodenje podatkov o prevoznih sredstvih v avtoparku ministrstva smo pripravili aplikativno rešitev.

3.3.6 Posodabljanje komunikacijskih in informacijskih sistemov SV

Posodabljanje komunikacijskih in informacijskih sistemov ter razvoj komunikacijske in informacijske podpore za enote SV doma in v tujini sta potekala skladno z načrtovanimi nalogami. Poudarek je bil na zagotavljanju stacionarnih komunikacijskih zmogljivosti, uvajanju komunikacijskih in informacijskih sistemov v operativno uporabo v SV ter na zagotavljanju komunikacijske in informacijske podpore enotam SV.

Nadaljevali smo testiranje taktično-telekomunikacijskega sistema (v nadaljevanju TTKS), da bi ga uvedli v operativno uporabo. Težišče je bilo na usposabljanju operaterjev in posadk postaj za zveze. Preizkusili smo prenos radarskih podatkov prek radiorelejnih sistemov TTKS in KIH MORS/SV. Sistem deluje brez težav. Oktobra smo izvedli tehnično vajo zvez Žarek 2005 na širšem območju osrednje Slovenije, Dolenjske in Štajerske. Na vaji je sodelovalo 200 pripadnikov rodu zvez in službe informatike SV. Vaja je bila tretja v seriji vaj Žarek, s katerimi SV postopno uvaja TTKS v operativno uporabo. Poleg TTKS smo na vaji uporabili tudi radijski sistem BROM HF/VHF. Cilji vaje so bili izvedba načrtovanja in nadzora taktičnega telekomunikacijskega omrežja, postopna selitev posameznih komunikacijskih vozlišč ob vzdrževanju delovanja omrežja in zagotavljanje govornih in podatkovnih uporabniških storitev.

V okviru zagotavljanja uporabniških storitev sta bila preizkušena tudi možnost poveljevanja in kontrole z enotami SV v taktičnem položaju in prenos radarske slike v mobilni taktični operativni center (MTOC) zračne obrambe. Opravljeni so bili preizkusi funkcionalnosti vseh prevoznih sistemov. Ugotovili smo ustreznost sistemov, ki smo jih začeli uvajati do bataljonske ravni. Tako ima poveljstvo 20. MOTB začetne zmogljivosti informacijskega sistema poveljevanja in kontrole, v 10. MOTB pa uvajamo sistem, da bi zagotovili polne zmogljivosti.

3.4 Infrastruktura

Pripravili smo osnutek strategije upravljanja infrastrukture za obdobje 2006–2010. V okviru strategije smo pripravili Načrt investicijskih in vzdrževalnih projektov za obdobje 2006–2010 ter Načrt prodaje in oddaje nepremičnin za obdobje 2006–2010. Vključili smo se v interni trg nepremičnin in začeli urejati evidence nepremičnin ter pripravljati analize sedanjega stanja in načrt nadaljnjih aktivnosti.

Pripravili smo postopkovnike o finančnem poslovanju, za izvajanje investicij in vzdrževanja, o izvajanju postopkov naročil s področja gradenj in o načinu opremljanja nepremičnin z inventarnimi številkami. Napisali smo tudi poslovnik o delu komisije za vodenje in nadzor postopka ravnanja s stvarnim premoženjem. Oblikovali smo vzorce pogodb za projektiranje ter izvajanje svetovalnih nadzornih storitev in gradnje. Z Ministrstvom za javno upravo sodelujemo pri pripravi informacijske podpore pri upravljanju stanovanj ter pri pripravi centralne evidence nepremičnin, ki jih upravlja Republika Slovenija. Glede na raznovrstne informacijske rešitve za podporo procesom pri upravljanju nepremičnin smo uskladili povezavo programskih rešitev.

3.4.1 Objekti

Ministrstvo je v okviru zahtev, ki izhajajo iz partnerskih ciljev in vstopa Republike Slovenije v Nato, zgradilo infrastrukturo za sisteme nadzora zračnega prostora na Hočkem Pohorju in dokončalo delavnico za vzdrževanje streliva pri Borovnici, kar omogoča nadzorovanje kakovosti in izločanje neuporabnega streliva.

Posebna pozornost je bila namenjena načrtovanju razvoja infrastrukture na letališču Cerklje ob Krki, ki je dolgoročni projekt tako SV kot celotnega ministrstva. Na letališču sta bili končani gradnja dveh hangarjev za helikopterje in rekonstrukcija delavnice za vzdrževanje letalske opreme. Na letališču Brnik pa je bila opravljena rekonstrukcija hangarja za namestitvev in vzdrževanje letal. Zgrajen je bil objekt za pretakanje letalskega goriva.

V okviru projekta rekonstrukcije in prenove objekta Kadetnica v Mariboru, ki poteka v več fazah, so bila leta 2005 dokončana sanacijska dela pri odstranitvi neustreznih instalacij, stavbnega pohištva in oblog konstrukcij ter začeta rekonstrukcijska dela pri sanaciji in novih gradnjah konstrukcijskih sistemov kleti in pritličja. Nadaljevala so se prizadevanja za ureditev vadišča Mlake pri Vipavi, s poudarkom na ureditvi sodobnega strelišča za pehotno orožje. Podpisana je bila pogodba za gradnjo strelišča, za katerega smo tehnološko opremo že pridobili.

Objekte za delo in nastanitev, ki so bili prilagojeni naborniškemu sistemu, smo z rekonstrukcijami prilagodili potrebam profesionalne vojske. Slovenska vojska uporablja 16 vojašnic. Glavne investicije so bile namenjene zagotovitvi tehnično-varnostnih pogojev, rekonstrukcijam in obnovi objektov za vodenje in poveljevanje, vgraditvi ožičenj za potrebe informatike ter obnovi kuhinj. Poleg tega smo začeli graditi telovadnico v Vojašnici Franc Rozman Stane v Ljubljani in Kinološki center v Primožih (Kočevska Reka).

Skladno s kadrovske potrebe Slovenske vojske smo dopolnili koncept stanovanjske politike. Dodeljenih je bilo 57 stanovanj in 4 garaže. Uskladili smo evidenco stanovanj med MO in upravniki. Obnovljenih je bilo 64 stanovanj. Obnova stanovanj je bila financirana iz sredstev, pridobljenih z najemninami in odprodajo neperspektivnih stanovanj. Vzpostavili smo nov, prehodni način pobiranja najemnin za stanovanja in prekinili pogodbe z dosedanjimi upravniki. Ministrstvo je skladno s sklepom Vlade RS o merilih in načinih reševanja primerov nezakonitih vselitev v vojaška stanovanja do zdaj rešilo 472 zadev, nerešenih je še 38 zadev.

Gospodarjenje z državnim stvarnim premoženjem vključuje prodajo neperspektivnih objektov, nakup in oddajo v najem. Na podlagi Odloka o prodaji finančnega in stvarnega premoženja je bilo na javnih dražbah in javnih ponudbah prodano za 392,8 milijona tolarjev neperspektivnega premoženja. Podpisana je bila pogodba s škofijo. Tako se je končal denacionalizacijski postopek, ki je obsegal nepremičnine v kompleksih v Šentvidu in na Pokljuki.

3.4.2 *Dopolnitev komunikacijske infrastrukture*

Dopolnitev komunikacijsko-informacijskega sistema ministrstva in SV se je leta 2005 nadaljevala. Dopolnjene so bile najbolj obremenjene prenosne poti oziroma vozlišča v Postojni, Kranju, Brniku in na Vrhniki, na novo pa so bile v omrežje vključene lokacije Ankarani, Pivka, Bohinjska Bela, Ljubljanski vrh in Ledinekov kogel. Nadgrajeni so bili tudi zasebno telefonsko omrežje ministrstva, vključno s SV, telefonske centrale v Postojni, Kranju in Brniku, na novo pa so bile v omrežje vključene telefonske centrale v Ankaranu, Pivki, na Bohinjski Beli in v Poljčah.

V računalniških omrežjih so bila oblikovana nova lokalna omrežja, večinoma za potrebe Slovenske vojske. V omrežje ministrstva so bila vključena vsa skladišča SV in izpostave IRSVNDN. Na lokaciji Vojkova 55 v Ljubljani je bila s prehodom na tehnologijo stikal L3 opravljena razširitev računalniškega omrežja.

Opravljena je bila obsežna prenova internega sistema za elektronsko pošto ministrstva in SV. Več kot 20 posameznih sistemov je bilo združenih v osrednji sistem na eni lokaciji. Uveden je bil sistem za preprečevanje in zaščito pred nezaželeno elektronsko pošto v javnem omrežju, povezanem v globalno omrežje internet. Najprej smo vzpostavili osnovno informacijsko infrastrukturo za projekt ISLOG-CR.

Pri oblikovanju infrastrukture javnih ključev (Public Key Infrastructure – PKI) za potrebe ministrstva in SV so bila leta 2005 pripravljena in sprejeta Pravila overitelja digitalnih potrdil na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije – javni del notranjih pravil (Politika SIMoD-CA za kvalificirana digitalna potrdila) in Pravila overitelja na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije za izdajo varnih časovnih žigov – javni del notranjih pravil (Politika SIMoD-TSA za varne časovne žige).

4 MEDNARODNA DEJAVNOST

4.1 Sodelovanje v okviru Nata

Republika Slovenija je intenzivno nadaljevala celovito integracijo obrambnega sistema v ustrezne strukture Nata. V okviru tega smo izboljšali operativne zmogljivosti Slovenske vojske in nadaljevali realizacijo izvedbenega plana profesionalizacije Slovenske vojske ter reorganizacijo obrambnega sistema. Proces celovite integracije SV v vojaške strukture Nata je prednostno potekal na področju zračne obrambe ter komunikacijskih in informacijskih sistemov.

Proces integracije je potekal tudi na področju vključevanja SV v vojaško strukturo Nata ter sodelovanja v skupnih procesih in aktivnostih zavezništva. S svojimi predstavniki smo sodelovali v strukturah Nata tako v političnem delu kot v različnih poveljstvih zavezništva. Skupno je delovalo v integriranih vojaških strukturah Nata 34 pripadnikov Slovenske vojske, ki so zasedli visoke položaje in opravljali dolžnosti na pomembnejših ravneh odločanja.

Največji poudarek je bil na dejavnem delovanju v Natovih odborih in delovnih telesih. Pozornost je bila namenjena aktivni udeležbi, pri čemer je bilo opaziti precejšen napredek v primerjavi s prvim letom članstva. Ministrstvo se je osredotočilo tudi na procese in dokumente, povezane s srečanji ministrov držav članic Nata, ter na pripravo stališč Ministrstva za obrambo na področju operacij in transformacije. Na področju transformacije Nata je bilo največ pozornosti namenjeno konceptu uporabnosti sil, pripravi splošnih političnih smernic in reformi koncepta nabora sil za sodelovanje v operacijah ter pri koordinaciji in pripravi gradiva za sodelovanje predstavnikov Republike Slovenije v Natovih operacijah na Kosovu, v Afganistanu ter Iraku.

V okviru Partnerstva za mir je ministrstvo spremljalo in pripravljalo gradiva s področij sodelovanja Nata z Rusijo in Ukrajino ter delovanja v južnem Kavkazu in osrednji Aziji, ki ju je Nato označil za prednostni partnerski območji. Aktivno smo spremljali napredek Srbije in Črne gore ter Bosne in Hercegovine ter pomagali pri njenem prilagajanju zahtevanim standardom zavezništva, da postaneta članici Partnerstva za mir.

4.2 Sodelovanje v okviru EU

Republika Slovenija kot članica EU aktivno sodeluje pri nastajanju in oblikovanju evropske varnostne in obrambne politike (EVOP). Ministrstvo za obrambo v okviru svojih pristojnosti spremlja delo s področij EVOP, Sveta EU (GAERC), Odbora stalnih predstavnikov držav članic Nata (COREPER), Politično-varnostnega odbora (PSC), Politično-vojaškega odbora (PMG) in Evropske obrambne agencije (EDA).

Prednostne naloge na področju EVOP so bile usmerjene v nadaljnji razvoj vojaških zmogljivosti EU. Skladno z izpolnjevanjem zahtev, določenih v Globalnem cilju 2010 (EU Headline Goal 2010), je bil konec leta 2005 sprejet Katalog zahtev 05 (Requirement

Catalogue 05), v katerem so določene vojaške zmogljivosti in sile EU za opravljanje nalog. V drugi polovici leta 2005 je potekalo pripravljanje Vprašalnika o globalnih ciljih 2010 (EU Headline Goal Questionnaire), ki je bil državam članicam posredovan sredi decembra. Na podlagi tega vprašalnika bodo države oblikovale svoje prispevke za popolnitev vojaških zmogljivosti EU.

Pri razvoju sil EU za hitro posredovanje (Rapid Response Capabilities) je Republika Slovenija skupaj z Italijo in Madžarsko nadaljevala oblikovanje večnacionalne bojne skupine, ki bo polno operativno sposobna 1. januarja 2007.

Slovenija bo v prvi polovici leta 2008 kot prva od novih članic predsedovala Evropski uniji. Na predsedovanje smo se začeli pripravljati v začetku leta 2005. V ta namen sta bila organizirana interna posveta o predsedovanju in pripravah na predsedovanje, v okviru ministrstva pa je bila imenovana projektna skupina za koordinacijo priprav in predsedovanje EU. Poleg tega sta potekali seznanitev ministrstva z aktivnostmi, povezanimi s predsedovanjem EU, ter potrditev pregleda kadrovskih potreb ministrstva za predsedovanje. Sprejet je bil okvirni program dogodkov, ki bodo med predsedovanjem potekali v Sloveniji in so v pristojnosti ministrstva. Projektna skupina je na podlagi časovnice širše delovne skupine za predsedovanje EU pripravila gradivo Priprave Ministrstva za obrambo na predsedovanje EU.

4.3 Dvostransko sodelovanje

Dvostransko sodelovanje je bilo namenjeno učinkovitemu in neposrednemu delovanju Republike Slovenije v Natu in EU. Potekalo je z več kot 20 državami, in sicer po programih ali posameznih dogovorjenih aktivnostih. Poudarek je bil na dvostranskem sodelovanju s sosednjimi državami in nekaterimi najpomembnejšimi članicami zavezništva, okrepilo pa se je tudi sodelovanje z državami Jugovzhodne Evrope.

Minister za obrambo je imel uradna in delovna dvostranska srečanja z ministri za obrambo Litve, Bosne in Hercegovine, Švedske, Nemčije, Avstrije, Slovaške in Madžarske. V okviru ministrskega srečanja SEDM se je srečal še z ameriškim, makedonskim in albanskim ministrom ter ministrom za obrambo Bosne in Hercegovine, na zasedanju ministrov držav članic CENCOOP v Zagrebu pa tudi s hrvaškim ministrom za obrambo.

Ena od glavnih nalog leta 2005 je bilo nadaljevanje aktivnosti, ki jih je Republika Slovenija izvajala kot pobudnik in sopedredujoča država v pobudi Clearinghouse za Jugovzhodno Evropo (Southeast Europe Clearinghouse – SEEC). Slovenija ima v pobudi vlogo vodilne države za pomoč in sodelovanje z Republiko Makedonijo.

Temeljni poudarek SEEC je bil na predstavitvi in začetku delovanja podatkovne baze kot komunikacijskega in koordinacijskega orodja, v katerem bodo zbrani najpomembnejše strateške potrebe in cilji petih držav pri približevanju evro-atlantskim integracijam ter ponudbe drugih držav in organizacij, ki lahko pomagajo pri uresničevanju ciljev. Omenjeno podatkovno bazo je vzpostavilo Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, ki jo bo

tudi upravljalo in dopolnjevalo. Podatkovna baza ima omejen dostop, namenjena pa je predstavnikom sodelujočih držav SEEC. Predstavljena je bila na konferenci SEEC v Zagrebu in se že operativno uporablja. Slovenija je tako pokazala odločenost in sposobnost za vodenje in realizacijo dogovorjenih aktivnosti ter pripravljenost za konkretno sodelovanje z državami Zahodnega Balkana.

Leta 2005 je bil podpisan sporazum o sodelovanju na obrambnem področju z Litvo, dokončno pa je bil usklajen krovni sporazum s Srbijo in Črno goro. V Ljubljani so oktobra potekala usklajevanja za podpis sporazuma z Rusko federacijo.

4.4 Večstransko sodelovanje

Leta 2005 so poleg rednih aktivnosti po programih večstranskega sodelovanja potekale aktivnosti glede podpore predsedovanju Republike Slovenije Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).

V okviru večnacionalnih sil kopenske vojske (MLF) je bil leta 2005 potrjen in sprejet dokument o širitvi MLF ter usklajen načrt aktivnosti MLF za obdobje 2005–2007. Aktivnosti MLF so bile usmerjene v pripravo za napotitev na operacijo na Kosovo ter v usklajevanje stališč in pripravo dokumentov glede vzpostavitve večnacionalne bojne skupine EU (EU BG) na podlagi MLF. Polna operativna sposobnost MLF (MLF FOC) se je preverila na vaji Zvita podlasica 2005, ki je potekala v Sloveniji maja 2005. Novembra 2005 je bil MLF napoten na mirovno operacijo na Kosovo. V okviru MLF Slovenija sodeluje z osmimi pripadniki Slovenske vojske.

V okviru SHIRBRIG smo aktivno sodelovali pri zблиževanju stališč glede njegove vsebinske revizije koncepta in pri predstavitvi nacionalnih stališč o njegovem prihodnjem konceptu delovanja. Na ministrskem srečanju v Washingtonu pa so obrambni ministri držav članic MPFSEE sprejeli odločitev o napotitvi brigade SHIRBRIG v mirovno operacijo Isaf v Afganistan februarja 2006.

Znotraj pobude SEDM Slovenija aktivno sodeluje v projektu SEESIM (South-Eastern European Simulation Network), v katerem potekajo priprave za vajo SEESIM-06, in v okviru CBSC WG.

Nadaljevali smo sodelovanje z RACVIAC (Regional Arms Control and Verification Centre). V mednarodnem svetovalnem odboru smo podprli večjo regionalno zastopanost pri vodenju te ustanove in povečali udeležbo naših predavateljev in slušateljev. Slovenija je leta 2005 iz sredstev za predsedovanje OVSE za delovanje RACVIAC prispevala 10.000 evrov.

Ministrstvo je oktobra pripravilo posvet, ki je bil namenjen predstavitvi obveznosti, ki jih ima Republika Slovenija na vojaškem, obrambnem in varnostnem področju, razpravi o učinkovitem in kakovostnem načinu izvajanja sprejetih obveznosti ter o načinu usklajevanja pristojnosti in obveznosti posameznih resornih organov. Na podlagi analize omenjenega posveta smo pripravili celovit predlog o ureditvi nadzora in neširjenju oborožitve.

Ministrstvo je sodelovalo pri predsedovanju Republike Slovenije OVSE na politično-vojaškem in širšem varnostnem področju OVSE. Tako je dejavno prispevalo k oceni, da je Republika Slovenija uspešno predsedovala tej organizaciji. V okviru vladne projektne skupine za OVSE sta svetovalca delovala na politično-vojaškem področju in pri regionalnih vprašanjih stabilnosti in varnosti. Ob tem je tudi v ministrstvu delovala projektna skupina za podporo predsedovanju v okviru resorskih pristojnosti ministrstva.

Kadrovsko smo okrepili stalno misijo Republike Slovenije pri OVSE in tako omogočili dejavno vključevanje v projekte implementacije dokumentov OVSE o zalogah konvencionalnega streliva ter lahkega in osebne orožja. Za izvajanje projektov smo namenili 100.000 evrov. Za potrebe slovenskega predsedovanja OVSE je ministrstvo napotilo častnika SV kot vodjo visoke skupine OVSE za planiranje na območje Gorskega Karabaha.

4.5 Obrambna diplomacija

Vzpostavljati smo začeli enotno organizacijo vojaškodiplomatske mreže, ki bo združevala vse zaposlene na ministrstvu, ki opravljajo naloge v vojaški diplomaciji. Tako bomo zagotovili celoten pregled nad našimi vojaškodiplomatskimi predstavniki ter vzpostavili kakovosten in učinkovit, predvsem pa pregleden sistem kadrovanja, usposabljanja in delovanja zaposlenih v obrambni diplomaciji.

Ministrstvo je leta 2005 začelo postopke in aktivnosti za napotitev na opravljanje dolžnosti novega oziroma prvega obrambnega atašeja v Republiko Makedonijo. Dolžnost bo začel opravljati leta 2006.

5 OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Leta 2005 je ministrstvo na področju odnosov z javnostmi o dogodkih obveščalo javnosti na spletnih straneh ministrstva, pri čemer je bila posebna pozornost namenjena predstavitvi Slovenske vojske.

5.1 Oblikovanje in vodenje odnosov z javnostmi

Leta 2005 smo pripravili 524 pisnih sporočil o dogodkih ministrstva in sodelovali pri medijski promociji zaposlovanja v SV ter na sejnih Sodobna vojska in Zaščita in reševanje. Prejeli smo več kot 200 novinarskih vprašanj in prošenj za sodelovanje predstavnikov ministrstva v množičnih občilih. Na prošnje smo odgovorili korektno in v najkrajšem mogočem času. Oblikovali smo 172 pisnih odgovorov. Prejeli smo tudi več kot 50 prošenj in vprašanj po elektronski pošti ter na vse odgovorili.

Organizirali smo 22 novinarskih konferenc in izjav za javnost. Med novinarskimi konferencami je treba omeniti tiste, ki so bile še posebej odmevne v javnosti: tematsko novinarsko konferenco načelnika Generalštaba SV na temo Slovenske vojske po enem letu članstva v Natu, novinarsko konferenco ob mednarodni konferenci vodilnih vojaških duhovnikov in škofov, ki je potekala v Ljubljani, ter novinarsko konferenco o največjih prireditvah Ministrstva za obrambo in organov v sestavi leta 2005, in sicer o sejmu Sodobna vojska v Gornji Radgoni ter Dnevi zaščite in reševanja.

5.2 Obveščanje javnosti na spletnih straneh

Spletne strani so učinkovito orodje za komuniciranje z zunanjimi in notranjimi javnostmi ter pomemben informacijski vir pri delu z množičnimi občili. Za spletišče ministrstva je bilo leta 2005 v povprečju ugotovljenih približno 44.000 (<http://www.mors.si/stat/sv/>), za spletišče SV pa približno 23.000 obiskov na mesec (<http://www.mors.si/stat/sv/>), kar je precej več kot leta 2004.

5.2.1 Sporočila na spletiščih MO in SV

Leta 2005 smo končali obsežno nalogo, in sicer smo oblikovali prvo samostojno spletišče Slovenske vojske, na vsebinski in tehnični ravni pa smo se vključili tudi v pripravo enotne spletne strani državnih organov ter enotnega portala e-uprave. Spletne strani smo začeli pripravljati februarja 2004. Izvedba naloge je potekala v treh fazah. Prvo in drugo fazo smo končali leta 2004, tretjo pa leta 2005.

Vsebinski sklop Slovenska vojska je bil leta 2005 dopolnjen z nekaterimi novimi vsebinami, sklop Kako postanem poklicni vojak pa s spletno aplikacijo vloge, ki omogoča prijavo za zaposlitev v elektronski obliki. Spletišče www.slovenskavojska.si je na nagradnem natečaju za spletno odličnost Izidor 2005, v kategoriji država, prejelo prvo nagrado po izboru uporabnikov.

Leta 2005 smo na spletiščih www.mors.si in www.slovenskavojska.si v primerjavi z letom 2004 objavili manj sporočil, ki pa so bila bolj opremljena z dodatnim, predvsem zvočnim

gradivom (glej tabelo 12). Poleg tega smo pripravili posebne strani za spremljanje projekta profesionalizacije SV Provoj, mednarodne vaje poveljstva in enot večnacionalnih sil kopenske vojske Zvita podlasica 2005 ter mobilnega kirurškega reševalnega centra role 2.

Tabela 12: Pregled sporočil, objavljenih na spletnih straneh www.mors.si in www.slovenskavojska.si leta 2005, in primerjava z letom 2004

	Število objavljenih sporočil		Opremljenost sporočil			
	Sporočila		Fotografije		Zvočni zapisi	
	MO RS	SV	MO RS	SV	MO RS	SV
MO RS in SV	373	191	401	205	81	14
Skupaj 2004	632		637		63	
Skupaj 2005	564		606		95	

5.2.2 Enotne spletne strani državnih organov

Z Ministrstvom za javno upravo (MJU) oziroma skladno z njegovimi usmeritvami smo leta 2005 začeli prenovo spletišča www.mors.si. Pripravili smo vsebino za novo spletišče www.mors.si (nova domena mo.gov.si) in slikovno gradivo za izdelavo pasice. Za motiv v pasici smo izbrali kip generala Maistra pred stavbo ministrstva, ki ga dopolnjuje faksimile njegovega podpisa.

Glede na posebno organiziranost informacijskega sistema ministrstva je bilo treba proučiti načine vključitve spletišča ministrstva v enoten sistem in poiskati ustrezn rešitev. Sprejeli smo odločitev, da bomo spletne vsebine ministrstva tudi v prihodnje objavljali na lokalnem spletnem strežniku, zato smo v sodelovanju z zunanjim izvajalcem oktobra za skrbnike spletnih strani izvedli napredno izobraževanje typo3. Konec leta smo vzpostavili oziroma zagotovili tehnične pogoje za nadaljnje delo pri vključevanju spletišča ministrstva v enotne spletne strani državnih organov.

5.2.3 Enotni portal e-uprave

Na Ministrstvu za javno upravo so leta 2005 začeli osveževati dogodke in pripravljati nov portal elektronskih storitev javne uprave <http://e-uprava.gov.si/>. Ministrstvo za obrambo je v okviru te naloge usmerjalo pripravo vsebin za dogodke, ki so v pristojnosti ministrstva, in zbralo gradivo za objavo na novem portalu elektronskih storitev. Pripravili smo seznam dogodkov na ministrstvu, določili urednike po posameznih področjih, prilagodili vsebino dogodkov po predpisani metodologiji in tako pripravljeno gradivo posredovali uredniškemu odboru. Pripravili smo tudi predlog za imenovanje glavnega urednika na Ministrstvu za obrambo, ki bo hkrati član uredniškega odbora za dogodke na portalu e-uprave.

6 SKLEP

Nacionalna varnost in obramba sta z vključitvijo Republike Slovenije v Nato in EU postali del njune kolektivne obrambe in kolektivne varnosti. Vse to zahteva preoblikovanje obrambnega sistema v sodoben, odziven in mednarodno povezljiv sistem, sodelovanje vojaških zmogljivosti Republike Slovenije v mednarodnih operacijah kriznega odzivanja pa postaja vsakdanji dejavnik naše zunanje in obrambne politike. Spremembe v varnostnem okolju, obveznosti, ki izhajajo iz članstva v Natu in EU, ter uresničevanje zunanje in obrambne politike Republike Slovenije postavljajo pred nas nove izzive.

Obrambna politika Republike Slovenije daje poseben poudarek večnacionalnemu povezovanju in sodelovanju Slovenske vojske v evro-atlantskih varnostnih povezavah, povečanemu obsegu sodelovanja v mednarodnih operacijah ter planiranju, skladnemu z razpoložljivimi viri. Sodelovanje vojaških zmogljivosti v operacijah kriznega odzivanja bo kot prispevek k miru in stabilnosti še okrepilo vlogo in položaj Slovenije v mednarodni skupnosti. Sledilo se bo tudi tako imenovani politiki enovitega razvoja obrambnih zmogljivosti, kar pomeni, da ne bomo razvijali ločenih zmogljivosti za Nato in EU. Pri načrtovanju operacij bo v prihodnje namenjeno več pozornosti vključevanju civilnih zmogljivosti v operacije kriznega odzivanja.

Glavno vodilo za nadaljnji razvoj obrambnega sistema, obrambnih zmogljivosti in organiziranosti obrambnega sistema ter razvoj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami bo novi Srednjeročni program MO za obdobje 2007–2012, ki ga bomo v ministrstvu pripravili leta 2006. Z dokončano analizo funkcij in poslovnih procesov v MO, ki bo podlaga za model nove organiziranosti ministrstva, pa bomo dosegli večjo učinkovitost in preglednost obrambnega sistema.

